

Diari Oficial

del

Consell General

Núm. 12/1994 - 34 pàgines

Sessió Ordinària del dia 6 de desembre de 1994

El dia 6 de desembre de 1994, dimarts, es reuneix a la Casa de la Vall el M.I. Consell General, en Sessió Ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia següent:

Punt únic- Elecció del Cap de Govern.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M.I. Srs. Josep Dallerès Codina i Miquel Aleix Areny, Síndic General i Subsíndic General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

- M.I. Sr. Gilbert Saboya Sunyé
- M.I. Sr. Estanislau Sangrà Cardona
- M.I. Sr. Jordi Torres Alís
- M.I. Sr. Joan Travesset Grau
- M.I. Sr. Vicenç Alay Ferrer
- M.I. Sr. Miquel Aleix Areny
- M.I. Sr. Josep Areny Fité
- M.I. Sr. Modest Baró Moles
- M.I. Sr. Lasdislau Baró Solà
- M.I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany
- M.I. Sr. Enric Casadevall Medrano
- M.I. Sr. Antoni Cerqueda Gispert
- M.I. Sr. Francesc Cerqueda Pascuet
- M.I. Sr. Jordi Cinca Mateos
- M.I. Sr. Josep Dallerès Codina
- M.I. Sr. Simó Duró Coma
- M.I. Sra. Maria Rosa Ferrer Obiols
- M.I. Sr. Marc Forné Molné
- M.I. Sr. Josep Garrallà Rossell

- M.I. Sr. Antoni Martí Petit
- M.I. Sr. Manuel Mas Ribó
- M.I. Sr. Vicenç Mateu Zamora
- M.I. Sr. Pere Moles Aristot
- M.I. Sr. Francesc Xavier Mora Baron
- M.I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons
- M.I. Sr. Jaume Riba Sabaté
- M.I. Sr. Josep Anton Ribes Roca
- M.I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa

Assisteix també a la sessió el Sr. Carles Santacreu Coma, Secretari General del Consell General.

(Són les 16h20)

El M.I. Sr. Síndic General:

Demanaré al Sr. Secretari de Sindicatura de voler llegir la proclamació de candidat.

El M.I. Sr. Estanislau Sangrà:

“La Sindicatura, d'acord amb les atribucions que li confereix el Reglament del Consell General, en especial el seu article 121 i concordants, en sessió tinguda el dia 2 de desembre de 1994, ha examinat la candidatura presentada per a l'elecció de Cap de Govern i, després de verificar que compleix tots els requisits exigits, ha acordat proclamar el candidat següent:

Sr. Marc Forné Molné.

Presenten la candidatura el Sr. Francesc Cerqueda, el Sr. Josep Garrallà, el Sr. Antoni Cerqueda, el Sr. Enric Casadevall, el Sr. Modest Baró, el Sr. Josep Areny, el Sr. Josep Àngel Mortés, el Sr. Simó Duró, el Sr. Manuel Mas, el Sr. Antoni Martí, el Sr. Marc Forné, el Sr. Pere Moles i el Sr. Estanislau Sangrà.”

El M.I. Sr. Síndic General:

Passaré, doncs, la paraula al Sr. Marc Forné.

El M.I. Sr. Marc Forné:

Gràcies, Sr. Síndic.

M.I. Senyora,

M.I. Senyors,

Quan al mes de gener vaig dirigir-me a aquest Consell General per llegir el meu programa deia que després de fer-se inviable el pacte d'estat que els lliberals proposàvem i d'ésser encara prematura la idea d'una plataforma comuna de l'oposició, havíem decidit presentar un candidat alternatiu per defensar el programa electoral de la Unió Lliberal.

Vam pensar, llavors, i el temps ens ha confirmat l'encert d'aquell plantejament, que calia mostrar als ciutadans d'Andorra i a tots aquells que tenen el nostre país com una cosa familiar i molt pròxima, que el nou sistema era virtualment adequat. Que era un equilibri entre el funcionament molt personal de la política andorrana d'abans, i l'aportació del sistema de partits amb programa i amb cohesió interna, manllevat a les democràcies parlamentàries d'Europa, les més proves per la dura història del nostre entorn.

Ara, pocs mesos després i sense que fos desitjable, hem hagut de fer un pas més i aplicar algunes de les previsions de la Constitució i del Reglament d'aquest Parlament.

Malgrat que ja al mes de gener era evident que el camí del Govern començava ple d'obstacles, calia creure en la possibilitat de completar una legislatura sense entrebancs insuperables. I, la veritat és que a aquesta sala el treball parlamentari, precedit pel de les comissions legislatives, ha estat francament positiu, presidit per la voluntat de servei al país des de diverses opcions polítiques.

Però ens és forçós de constatar que si torno a ser davant de tots vostès, aquesta vegada tot sol, per defensar una investidura al cap d'onze mesos, tots plegats hem fallat en algun moment o d'alguna forma.

Bé, és veritat que l'excessiva dispersió de després de les eleccions ens ho han posat més aviat difícil a tots. Però no podem defugir la sensació d'un cert fracàs col·lectiu. Malgrat haver començat tots invocant la cultura del pacte i la tolerància, encara han surat massa reflexos d'antics comportaments, de velles baralles i de rancúnies reprimides.

Valgui, però, per al futur una constatació sobre la qual segurament tots vostès em donaran la raó: les actituds

de tots els Consellers durant tot el treball i el debat parlamentari i molt especialment un cop arribada la crisi política, han estat bastant més assenyades i prudents del que els sectors més radicals de cada grup polític i de la societat andorrana hagués desitjat. Perquè, Srs. Consellers, trobar-se sovint en comissions legislatives, haver de discutir esmenes i propostes d'esmenes transaccionals, compartir la responsabilitat de saber que estàvem i estem fent possible que la sobirania recuperada pel poble tingui tot el contingut que necessita, saber que el futur d'Andorra depèn de nosaltres i de ningú més... tot això ens ha fet més tolerants, menys agressius envers l'adversari, més dialogants...

Però no n'hi ha hagut prou. Potser l'embriaguesa constitucional ha tingut una ressaca massa llarga i segurament ens exigeix una adaptació dels grups polítics a una dinàmica de concentració que encara no hem tingut temps de fer o no n'hem sabut prou.

En el decurs dels dies d'intenses negociacions que han seguit la pèrdua de confiança de l'actual Govern s'ha posat en evidència que encara que tornéssim tots a casa, els que vindrien tindrien el mateix problema.

Ens cal saber fer prevaler l'interès immediat del país sobre un càlcul de futur pròxim i d'aritmètica electoral, i això val per a tots.

Al temps que som no ens val repetir tossudament el que pensem i esperar-ne la futura rendibilitat electoral. Ni tampoc ens podem permetre el luxe de concentrar les nostres forces a seguir la baralla contra els adversaris de cada parròquia, pensant només en properes eleccions comunals i futures o immediates generals. Si no donem exemple de concòrdia i de saber reunir una àmplia majoria per tirar el país endavant haurem caigut en els mateixos errors que hem criticat fins ara.

La presentació d'aquesta candidatura que ara no és alternativa ni testimonial, sinó directament implicada en una acció immediata de govern, és la mostra que el debat intern ha anat pel camí de la generositat i de l'interès general, amb la confiança que els electors també ho sabran reconèixer així.

Per això ens hem d'obrir i ens obrim a tots els grups d'aquesta Cambra tot dient-los que si ara no ens en sortim difícilment ningú més tindrà l'oportunitat d'intentar-ho, abans d'un acabament forçat de la legislatura. Si tornéssim a fallar, hauríem d'anar a les eleccions.

La responsabilitat de trobar-nos davant dels electors, que a alguns de fora d'aquesta Cambra els urgeix perquè potser es pensen que podran capgirar el recent resultat electoral, aquella decisió gravíssima en aquests

moments i en aquells, el Cap de Govern l'hauria de prendre amb total consciència d'un fracàs col·lectiu.

Amb el risc de veure el partit de l'abstenció guanyar per primera vegada a la història d'Andorra.

Amb la sospita que amb el mateix sistema tornarien a sorgir els mateixos problemes.

Per això, i cloent aquest preàmbul de consideracions polítiques, el Grup Lliberal ja va dir amb motiu de l'anàlisi de la qüestió de confiança que nosaltres no hem volgut aquesta crisi, ni l'hem propiciat ni l'hem facilitat. Ha arribat per allà on era anunciada el primer dia i no se'ns pot incloure entre els causants de cap inestabilitat. No tenim cap responsabilitat en la crisi, però sí que hem d'assumir-ne la nostra quota de solució i ho farem, que no ho dubti el país.

Doncs bé, així ho fem ara, amb el suport de l'Agrupament Canillo-Massana i de la Coalició Nacional Andorrana, i amb l'ajut de l'Agrupament Nacional Democràtic.

No és encara el moment de fer suposicions ni de llançar les campanes al vol sobre l'aparició d'un embrió de majoria natural o de plataforma, ràpidament qualificada i etiquetada segons les conveniències dels qui ja se situen en una suposada esquerra o dins d'un calaix progressista tan imprecís com difícil de delimitar. Tal com ja he dit en altres ocasions, per les nostres obres ens coneixerà el país, i quan hàgim esgotat el temps de durada del crèdit de confiança que tenim dret a demanar i a obtenir, serà el moment de fer balanç i de dir si la nostra política va encaminada a conservar, a incrementar, a reduir, o més senzillament: a millorar.

Perquè el que segur que ens dedicarem a fer amb totes les nostres forces serà deixar de banda els discursos i les etiquetes i posar l'Administració andorrana a treballar al servei de tots. Serà obrir totes les vies de diàleg que calgui entre el Govern i el Consell General sense trepitjar-se les clares competències, però també sense oposar l'un a l'altre com si no estiguéssim tots obligats a pensar en termes de bona gestió del període de transició que està encetat.

Per tal de fer-ho possible ja vam començar al mes de juny un apropament de postures polítiques no gens llunyanes en molts temes cabdals entre els grups parlamentaris: Unió Lliberal, Coalició Nacional Andorrana i Agrupament Canillo-Massana. Vam trobar un terreny d'entesa en el qual cada part acceptà transigir parcialment sobre els seus plantejaments més propis i diferenciats, sense renunciar-hi per a les posteriors campanyes electorals —naturalment. Per això, i pel fet que els tres grups han acceptat implicar-se dins del Govern, aquesta nova majoria té, sobre el paper i de

fet, més possibilitats d'anar augmentant la seva cohesió que d'anar-se disgregant. Tots tres grups saben el que s'hi juguen. Però, sobretot, sabem tots el que s'hi juga el país. Un país la classe política del qual té l'obligació indefugible de no complicar més les coses, d'esforçar-se a poder transmetre a dins i a fora la imatge de serenor i equilibri que és un dels nostres actius més preuats.

I també ho sap el grup majoritari d'aquesta Cambra, l'Agrupament Nacional Democràtic, que amb el seu oferiment de dos vots permet una elecció per majoria absoluta en primera volta, fent una aportació molt generosa a la voluntat comuna d'estabilitat i governabilitat. És just que així sigui, ja que des del Grup Lliberal sempre hem tingut molt clar i crec que ho hem demostrat, que una cosa eren les conteses polítiques internes, i una altra l'interès superior del país. I també és just que aprofiti aquesta ocasió per deixar pública constància que sens dubte els ciutadans sabran valorar positivament aquest gest, com el valorem nosaltres.

Per altra part, crec poder dir que els grups Iniciativa Democràtica Nacional i Nova Democràcia esperaran la materialització dels compromisos que avui adquirim, abans de jutjar la capacitat del govern que hauré de designar. Tot i esperar també que la crítica de les nostres idees feta amb tot el convenciment i vehemència que es vulgui, també formarà part ineludible de la reflexió democràtica, del respecte per les opinions dels altres i de la possibilitat d'aprofitar-ne tot el que sigui possible, vingui d'on vingui, si és pel bé d'Andorra.

Dèiem en el document que va servir de base de la negociació, que sobre el model d'estat calia una descentralització efectiva.

Que "l'estructura d'estat establerta per la Constitució i desenvolupada per les lleis qualificades electoral, de competències i de transferències als comuns s'ha d'aplicar seguint criteris d'estalvi real de despeses de funcionament. Propugnàvem la concentració de serveis, evitar duplicitats i reduir tots els tràmits administratius per als ciutadans al mínim. Cal que el Govern i els comuns arribin a acords per distribuir-se el treball tècnic, optimitzant els recursos de personal i de mitjans."

"De fet es tracta de procurar que el ciutadà pugui trobar un únic interlocutor per a la majoria de tràmits, utilitzant totes les possibilitats humanes, informàtiques i de comunicacions actuals."

Afegim ara que l'única via possible d'arribar-hi és mitjançant el diàleg, la coordinació i la defensa de l'interès del ciutadà, i no de la parcel·la electoral de cada grup polític.

“És inajornable establir la llista de prioritats en inversió pública. S'ha de decidir quines són imprescindibles i quines no. El govern només podrà emprendre les inversions més urgents i els comuns haurien de posar-se d'acord per no fer inversions de futur que siguin concurrents.

Dins del capítol d'imprescindibles, s'ha de fer un esforç per buscar alternatives que redueixin el creixement del sector públic i potenciïn el privat, per exemple en el camp de l'ensenyament: cal afavorir la creació d'escoles privades d'ensenyament general i professional, clíniques especialitzades, indústries diversificades.”

—Tot això ho deia el document dels tres grups—

Es tracta, evidentment, de reduir el creixement descontrolat de l'Estat (entès com el conjunt de les administracions públiques) perquè encara que la represa econòmica pugui arribar a notar-se, mai res no serà com abans. L'estat proveïdor de llocs de treball sense límit s'ha acabat i l'alternativa no és un pretès lliberalisme del segle dinou, sinó el del segle vint-i-u, el que ha assumit els guanys socials i els integra en un procés de racionalitat de les despeses.

Subscrivim i repetim ara que Andorra no pot seguir amb l'equívoc de pretendre “l'estat del benestar” si aquest consisteix en un estat-providència, amb una administració creixent en volum i en complicació i amb uns serveis donats al ciutadà a preus excessivament polítics.

L'Administració pública no pot donar feina a tots els andorrans i, per tant, tot el treball de futur del Govern ha d'anar cap a fomentar la iniciativa de les noves generacions d'andorrans i la seva orientació cap a l'empresa privada i l'economia real.

S'ha de seguir l'exemple de les empreses parapúbliques, més ben gestionades, i afrontar d'una vegada la reestructuració de l'Administració general.

Tenint en compte les necessitats ineludibles del desenvolupament constitucional, que comportarà la creació de nous serveis i ampliació d'alguns dels existents, s'haurà de fer un esforç suplementari en la reducció d'altres despeses.

Per al control rigorós i la transparència de la despesa, mantenim la proposta de creació del tribunal de comptes que podria basar la seva feina tècnica en l'INAF, a fi d'estalviar despeses de funcionament.

El Govern que entri en acció si vostres Senyories m'elegeixen Cap de Govern, haurà d'afrontar prioritàriament el repte de la reducció ineludible de les despeses i de l'augment necessari dels ingressos. El pressupost que està en tràmit legislatiu no serà retirat, perquè no ens podem permetre retards en compromisos inajor-

nables, però serà esmenat pels nostres tres grups parlamentaris.

Totes les noves inversions s'han de programar i estudiar partint d'una idea global de país, de l'oferta conjunta de serveis turístics, de lleure, esportius i de noves tecnologies, seguint el Pla d'accions que n'ha d'establir l'ordre de prioritats.

Però abans de concretar de manera més sistemàtica els apunts de programa per a cada sector de l'Administració, permetin-me que entri breument en consideracions de caire més general referents al desenvolupament constitucional.

En primer lloc, el Govern dedicarà especial atenció al respecte més escrupolós de les competències institucionals en matèria de relacions exteriors. En un període d'adaptació de tot un nou marc de relacions entre els Coprínceps i els representants de la sobirania popular, s'ha d'evitar, a base de la constant informació en tots els sentits, qualsevol possibilitat de desviació del sistema que pugui implicar-hi prematurament el Tribunal Constitucional. La dinàmica de l'acció de govern no ha de considerar-se frenada per la voluntat d'arribar a decisions amb el màxim de suport del Parlament i dels Coprínceps.

Per altra part, creiem que hi ha determinades lleis i projectes de llei anteriors a aquesta legislatura que cal revisar per millorar-les. Són les següents:

a) Projecte de llei d'immigració: creiem que, aprofitant l'actual conjuntura, cal ser prudent en l'establiment de sistemes massa complicats com els que preveia l'esborrany de llei de l'anterior legislatura. També s'ha d'evitar el greuge de tractar igualment els residents de molts anys que els més recents. Els estudis del Pla d'accions han d'orientar-nos sobre el model de creixement que vulguem afavorir. De moment, a iniciativa del Grup Lliberal i amb el molt complet treball dels altres grups en comissió, s'ha consensuat una proposició de llei de residències passives que resol un bloqueig massa llarg i, alhora, obre noves vies de participació en les finances públiques d'aquells que vulguin optar per una residència a Andorra.

b) Llei de nacionalitat: Proposarem suprimir els elements inconstitucionals que conté seguint les indicacions del Tribunal Constitucional i aprofitant la proposta de llei que l'AND està preparant. Com el de la retroactivitat i el greuge comparatiu que es fa amb la barrera de l'any 60 per als residents que vulguin esdevenir andorrans. El període de temps ha d'ésser de trenta anys, o els que aquest Consell General decideixi, però sense una data fixa de tancament, sinó d'acord amb el temps de residència de cadascú. En aquest punt cal dir que les successives actualitzacions

de la legislació sobre nacionalitat han de seguir sense trasbalsos massa grans, com ho seria ara mateix el de rebaixar el límit a quinze anys o a vint. No obstant, i un cop promulgada la llei d'immigració serà el moment de comptar-nos i, de decidir si ha arribat l'hora d'una nova actualització, com sempre s'ha fet.

c) Llei d'arrendaments: L'experiència ha demostrat que teníem raó quan la consideràvem massa reglamentista, dient que, a més a més no resol els problemes dels possibles abusos en la renovació de contractes. El sistema de jurisdicció especial s'ha de suprimir perquè ha demostrat un rigor injustificat, especialment en aquesta matèria que afecta la vida dels sectors de la societat més necessitats de protecció i és una compliació innecessària del treball de la Batllia.

d) Lleis de competències i de transferències als comuns: la resta de la legislatura ha de servir per fer el balanç del funcionament d'aquesta nova estructura estatal. Només la perspectiva d'un període suficient permetrà valorar-ne els aspectes positius i els negatius. Mentrestant insistirem en la necessitat de negociació entre Comuns, Govern i Consell General per tal que les respectives competències siguin clarament definides i es faci sota el prisma de l'obligat estalvi de despeses i de serveis que la bona gestió de l'Estat ens exigeix a tots.

Fem ara un repàs de les idees ja exposades el 18 de gener, matisades per l'experiència legislativa i refoses amb l'acord dels altres dos grups parlamentaris. Les he ordenat seguint l'esquema de les comissions legislatives, ja que davant la imminència dels curts terminis, he de decidir amb més coneixement de la realitat interior de l'Administració general les possibles remodelacions de ministeris.

INTERIOR

El Govern anterior, entre altres encerts importants, va encomanar el treball de valoració dels llocs de treball de l'Administració i elaboració d'una proposta de llei de la funció pública. El camí encetat s'ha de seguir per dignificar, és veritat, la professió funcional i també per reestructurar-la en funció dels criteris de creixement contingut de l'Estat.

Sense rebaixar el nivell d'exigència de seguretat pública ben mantingut fins ara, cal fer tot el possible per tal que la Policia andorrana sintonitzi totalment amb el país, ja que és fonamental que els policies se sentin com el que han d'ésser: uns ciutadans i ciutadanes exemplars en tot el seu treball de protecció de la societat. Els nostres joves policies podran fer la part més important de llur aprenentatge a Andorra mateix, un cop acabades les obres de la seu central de Policia,

sense descartar els estatges a dins dels cossos de policia més pròxims i amb més similitud cultural.

El Govern a través d'un secretari d'estat d'interior vetllarà per tal que a la Policia no li faltin els mitjans tècnics i els recursos materials per continuar fent la seva feina amb eficàcia, inspirada pels principis constitucionals. El Cap de Govern ha de delegar en aquest secretari d'estat moltes de les funcions executives relacionades amb Policia, Immigració i també Justícia.

Pel que fa al Centre de Detenció, prèviament a la decisió sobre el model definitiu o bé modular, i de manera urgent, el Govern informant-ne puntualment el Consell General donarà la màxima prioritat a la negociació dels convenis bilaterals amb Espanya i França, especialment, per tal que en els compliments de condemnes es pugui mantenir el principi de la llibertat d'opció per al condemnat i, també fins al límit màxim possible, l'acceptació del compliment a un o altre país veï per la major part de condemnes. Es tracta d'evitar que per poder abastar totes les contingències s'hagi de crear un centre sobredimensionat per a pocs casos, sortosament, encara molt aïllats de delinqüència molt qualificada.

Simultàniament a la Llei d'habeas corpus cal fer de seguida una llei de procediments judicials que substitueixi la transitòria. Per la seva redacció en concordança amb la realitat i la pràctica jurídica andorrana, demanaré la cooperació del Col·legi d'Advocats i dels sectors de la mateixa Justícia.

La labor cívica del col·lectiu d'advocats s'incrementarà a partir del mes de gener amb l'assistència al detingut davant del batlle instructor, per iniciativa del mateix Col·legi i en aplicació dels principis constitucionals. En contrapartida, com a mínim, l'Estat ha de proveir els mitjans d'un bon treball d'aquests torns de guàrdia i dels torns d'ofici penals i civils, tenint en compte també que s'ha d'estudiar la forma d'implicar els advocats a través del seu Col·legi en la feina de recaptar i distribuir el timbre de taxa judicial, del qual parlaré més endavant en el capítol de nous ingressos.

La llei de registre civil i la de matrimoni civil s'han començat a posar al dia a iniciativa de tots els grups parlamentaris, estan pràcticament a punt i seran entrades a tràmit dins de molt breu termini. En qualsevol cas, en aquestes dues matèries, com en moltes altres, el diàleg i el consens polític han d'ésser la constant.

RELACIONS EXTERIORS

La presència, a la mesura andorrana, ha d'ésser el nostre eix bàsic de treball, i per tant, i ben abans de representacions excessives en els escenaris exteriors, hem de prioritzar des d'ara les negociacions del nou

conveni com a país tercer amb la Unió Europea, que substituirà l'aprovat l'any 1990 i que s'ha de renegociar abans del juny de 1995, amb especial atenció als sectors encara no contemplats en l'acord i vetllant molt especialment per les repercussions del darrer tractat del GATT i de les previsions sobre serveis.

S'ha de treballar per aconseguir uns acords més avançats amb la Unió Europea que salvaguardin els diferencials fiscals existents, una de les bases de la nostra economia, i possibilitin la lliure circulació de béns, de serveis i de capitals dins aquest mercat comunitari. Tots els grups parlamentaris i també el Govern mitjançant els ambaixadors hauran de prestar especial atenció a tots els temes que ens puguin afectar i que es tractin dins del Consell d'Europa, en el qual la veu dels petits estats ha de ser molt vigilant per evitar la temptació de manca de consideració dels grans envers els petits.

L'establiment de relacions diplomàtiques s'ha de fer segons els criteris que marqui el Consell General, sota el principi de l'estalvi de despeses i mitjans i evitant polèmiques entre institucions.

Un altre criteri de prioritat haurà d'ésser d'avançar més en les relacions amb estats que puguin aportar a Andorra llur pròpia experiència en els sectors de noves tecnologies recomanades pel Pla d'accions. El Govern ha de jugar un paper de coordinador dels primers contactes entre industrials i empresaris d'Andorra i els d'altres llocs que tinguin interès en el nostre país i siguin, ells mateixos, interessants per a la diversificació de l'economia andorrana.

ECONOMIA: (Agricultura, Indústria, Comerç i Turisme)

Per preservar l'activitat agrícola s'ha d'aplicar, entre d'altres i d'una vegada, les mesures que són urgents, com aquestes:

- Afavorir la cria de carn i la seva arribada al consum construint un escorxador proporcionat a les necessitats del país, implicant en la seva gestió els sectors concrets.

- Fomentar i protegir les activitats alternatives del sector creant una denominació d'origen acreditada i controlada per a tots els productes elaborats a Andorra. Incloure la seva promoció en les campanyes d'imatge del país, amb atenció especial als problemes duaners i de reglaments per a l'exportació dels productes naturals andorrans, avui poc protegits.

Les idees lliberals es basen en dos principis essencials: el de la lliure competència i el de la llibertat de treball, amb els quals la prosperitat i el benestar assoleixen uns nivells considerables, essent el resultat una millor sa-

tisfacció de les necessitats i una elevació del nivell de vida.

L'expansió de l'activitat econòmica del Principat s'ha basat en l'explotació d'uns fets diferencials, motivats per una ubicació geogràfica i unes característiques fiscals.

Actualment, però, l'economia andorrana afronta grans canvis, que són fruit de la unificació d'Europa i de la situació de crisi.

El Pla d'accions que comença a desenvolupar el Pla estratègic, junt amb altres estudis i treballs de menys envergadura aparent, però no de menys oportunitat i competència tècnica s'han d'aplicar, seguint-ne les conclusions i proposar les lleis i els reglaments que ho concretin.

El turisme ha estat, és i continuarà essent un dels motors de l'economia andorrana. Els atractius del nostre país: neu, muntanya, comerç, seguretat ciutadana, infraestructures esportives, etc., han afavorit que en els darrers decennis ens visités un nombre molt elevat de persones. Però la massificació i la manca de previsió en inversions de comunicacions, com també una pèrdua de competitivitat de l'oferta comercial i la situació que s'ha viscut de crisi dels països veïns, han provocat una certa davallada turística.

Dins d'aquest marc de realitat i d'entorn adquireixen especial importància les mesures anunciades per tal de:

- protegir el patrimoni natural del Principat, fent-ne un exemple de desenvolupament de zona de muntanya amb connotacions de ciutat.

- millorar la infraestructura de comunicacions;

- potenciar la qualitat del servei en el sector turístic;

- completar l'oferta turística d'Andorra;

- incidir en la capacitat i en l'especialització del personal a partir d'una política de formació professional enfocada al sector dels serveis turístics;

- articular una política de promoció conjunta d'Andorra com a imatge de marca.

Una de les idees bàsiques que repetim al llarg del programa és especialment evident en aquest punt: cal una oferta coordinada entre Govern, Comuns, estacions d'esquí, departaments d'esport i entitats del sector, seguint i reforçant la pròpia dinàmica del sector que ja ha creat els mecanismes de coordinació actualment en funcionament.

Creiem que al mateix temps que es fa campanyes amb diferents conceptes cada dos anys o menys, s'hauria de definir d'una vegada com presentem el país i con-

tinuar-ho fent de manera coherent, sigui qui sigui el qui guanyi les eleccions i arribi qui arribi al Ministeri de Turisme.

Una altra part important de l'efecte de les campanyes ja no depèn del Ministeri de Turisme sinó del conjunt del Govern i del Consell General com a tot: cal que, un cop convençuts els turistes per tal que vinguin a Andorra, hi trobin un sistema de comunicacions suficient i un país preservat.

FINANCES I PRESSUPOST

Andorra ha estat massa sovint els darrers anys el subjecte de notícies sobre inestabilitat política i sobre augment de la pressió fiscal, que en res beneficien la imatge de confiança que el país ha maldat sempre per conservar.

Penso que la més acurada prudència aconsella eliminar de la tendència política i de la temàtica habitual els comentaris reiteratius sobre dèficits crònics, noves fonts d'ingressos i conflictes entre el Govern i els agents econòmics. Més que utilitzar la premsa per fer-se ressò de les intencions polítiques, cal que les realitzacions i les decisions preses de forma concertada arribin a l'opinió pública quan siguin portadores de solucions, de confiança i d'impuls cap al futur.

Tots els grups polítics que em donen suport avui han dit el mateix als seus electors: primer s'ha d'optimitzar tots els mitjans complementaris d'obtenció d'ingressos per a l'Estat, i només després s'haurà de fer el balanç i veure si cal pensar en noves figures impositives. Aquells mitjans els enumero més endavant, però he de dir que coincidim en el principi de la necessitat d'una llei general tributària que estableixi un marc genèric de referència, amb participació en la seva redacció de les corporacions locals per tal de simplificar i uniformitzar els sistemes actuals i, eventualment, els futurs.

Mentrestant, el Govern obrirà vies de diàleg i negociació amb les entitats financeres amb la finalitat d'establir mitjançant el pacte, mecanismes justos, globals i realistes de participació d'aquest sector de forma important en les finances públiques.

Els bancs andorrans saben que mantenir una situació com l'actual ha de tenir una contrapartida important en forma d'aportació als ingressos de l'Estat. Tinc el convenciment que estan disposats al diàleg sempre que hi siguin cridats i que sense renunciar a la fermesa dels arguments que el conjunt de la societat ha de mantenir, el Govern ha de saber evitar les situacions irreversibles que posen davant del Tribunal Constitucional la difícil papereta de decidir si l'article 37 de la Constitució s'ha d'entendre tal com es llegeix o se'n pot fer lectures limitatives. Perquè si cal que tothom pagui en propor-

ció a la seva capacitat, hauríem de posar en marxa un sistema de contribució general, que nosaltres i la societat andorrana de forma quasi unànime rebutja plenament.

En aquest tema, més que en cap altre, no hem de perdre tampoc mai de vista les condicions del nostre entorn immediat i europeu, i les exigències de prudència que comporten.

Taxa sobre el tabac: els successius increments de les taxes sobre el tabac als països veïns permeten estudiar una prudent actualització que permeti més recaptació, tot assegurant i preservant millor el manteniment del sector productiu d'aquesta activitat a Andorra.

La regulació de loteries i jocs estrangers que es venen en condicions indefinides i alhora poc efectives a Andorra cal fer-la mitjançant convenis amb les administracions dels estats veïns. Cal que la part de taxes que repercuteixen en determinades administracions perifèriques dels estats emissors es quedin a Andorra.

Llei del joc sobre bingos, màquines i loteria andorrana. L'actual manca de regulació és una font de conflictes i d'inseguretat jurídica. Cal protegir el ciutadà amb una reglamentació que respecti les lògiques bases dels jocs d'atzar, fent que aquests també contribueixin als ingressos de l'Estat. El Govern estudiarà molt acuradament l'impacte social de cada sistema de joc i la seva implantació segons requisits de rigor, de no proliferació excessiva i de respecte d'una legislació molt estricta per a la protecció del teixit social d'Andorra i, molt especialment, dels menors.

El mes de gener parlava de l'establiment d'una legislació favorable a les inversions privades de capital estranger per a societats mercantils, indústries, inversions i serveis d'interès general que no estiguin atesos o que siguin de difícil abast per als capitals andorrans. En sintonia amb aquest principi, el Pla d'accions ha recollit la conveniència d'aquesta obertura limitada a societats d'activitat interior en sectors no atesos, o en aquelles d'activitat exterior, amb la corresponent participació qualificada als nous ingressos.

- Està molt avançat el treball encarregat pel nostre Grup parlamentari sobre una taxa judicial. La constitució i la Llei qualificada de la justícia permeten que la justícia sigui pagada pels ciutadans o persones jurídiques que en fan ús, descarregant els pressupostos generals d'una bona part del cost de tota l'estructura judicial. És just i ha de seguir sent així, que la protecció dels que no tinguin mitjans es faci per la via de la justícia gratuïta, però no de forma tan automàtica com era tradicional ni tal com és ara: sense cap taxa ni pagament de quasi res per part de ningú. El sistema haurà de ser de timbre judicial per simplificar-ne la recaptació, fer impossible

la morositat i permetre una modulació immediata del cost de cada servei.

-Una altra mesura que proposarem serà la taxa sobre el paper oficial per a les lletres de canvi i una llei que la protegeixi. Es tractarà de donar a la lletra tota la protecció judicial possible i negociar amb els bancs la reducció del cost de les despeses de tramitació i de descompte, com de retorn, naturalment. D'aquesta forma la incidència dels retorns seria molt menor i el preu de l'imprès oficial (de cost proporcionalment gradual) podria ser repartit de fet entre el lliurador i l'entitat negociadora.

-Entre les noves figures tributàries proposades pel Govern de l'AND estudiarem la represa de la de la taxa sobre les transmissions oneroses de béns immobles entre vius. Però per la seva efectiva aplicació i per tal d'evitar mesures de control ben difícils, s'ha d'estudiar la implicació de les notaries en la retenció i liquidació tributària. Dins del marc de la inajornable regulació de l'activitat dels notaris i l'augment del seu nombre, la funció pública de recaptadors d'aquest tribut es pot considerar com un mínim grau de compensació a l'Estat pel fet de gaudir d'una activitat privilegiada. Sense deixar de considerar la possibilitat de negociar amb els comuns la unificació dels tributs que graven ja la venda d'immobles simplificant els tràmits i fent més fàcil el compliment de les ordinacions i arrestos tributaris parroquials.

- L'aprovació i el desenvolupament reglamentari del Projecte de llei de marques també ha de permetre un increment no despreciable d'ingressos induïts i exteriors per a començaments de l'any 1995.

URBANISME, CONSTRUCCIÓ I COMUNICACIONS

Per concretar la delimitació de competències, és més urgent que mai la redacció d'una llei general d'urbanisme concertada i feta d'acord amb la Llei de competències comunals.

La Llei s'haurà de fer i gestionar en concertació amb els ciutadans, entitats i sectors afectats, tot donant una informació pública completa i pensant en el bé comú. La delimitació de competències entre les administracions ha de fer-se també a favor del ciutadà. No imposant-li a ell la càrrega suplementària de les complicacions burocràtiques i les repeticions.

Dins del marc de les respectives competències, crec que cal refondre la legislació i reglamentació sobre contractació pública fent-la efectivament aplicable en totes les administracions de l'Estat per tal que tot es faci no solament de manera transparent, per dir-ho amb paraula de moda, sinó, simplement, neta i honesta. En aquest sentit el treball començat pel Ministeri tindrà la

continuitat requerida, ja que no podem discrepar de les grans orientacions i es tracta de perfeccionar un sistema ja utilitzat.

La creació de la primera Comissió d'enquesta de l'era constitucional ha estat un primer pas cap a la responsabilització de les decisions que impliquin diners públics a tots els nivells. El Govern posarà a la disposició de la Comissió tota la documentació que es demani, amb l'esperança que s'arribarà a les últimes conclusions sense entrebancs de cap mena.

Construcció: Cal evitar, amb una reglamentació que no ofereixi lloc a interpretacions, qualsevol possibilitat discrecional. Les requalificacions de zones han de comptar amb una legislació que respecti el principi d'igualtat. Aquest és un tema molt sensible que ha causat escàndols polítics evidents als països veïns i que a Andorra cal fer impossible des del primer moment.

Pel que fa als permisos de construcció, s'ha de trobar la forma d'estalviar mitjans i gestions a fer, tot simplificant els tràmits, dins una normativa igual per a tots que eviti els greuges comparatius. Amb els actuals mitjans informàtics i de comunicació s'ha d'arribar a oferir al ciutadà la solució dels permisos demanats davant d'una única administració, evitant-li la duplicitat de terminis i reunint el cobrament de les diferents taxes i arbitris locals i generals en un sol acte.

Comunicacions viàries: La prioritat nacional més gran en inversions és el pla viari que resolgui amb un projecte únic la connexió entre les valls del nord, de l'est i del gran Valira.

L'obertura de noves vies d'accés a Andorra requereix la construcció del túnel d'Envalira, sense deixar de banda l'estudi simultani d'altres possibilitats, com el túnel ferroviari de l'Hospitalet a la vall d'Incles o una comunicació directa amb la Cerdanya, ja que no cal descartar res.

Però totes les inversions que es facin a favor del transport individual xocaran sempre amb la realitat física de les nostres valls tan estretes com saturades. Seguim pensant que s'ha de fixar un altre objectiu a mig termini, com és el d'un transport comú, del tipus autorail o similar amb propulsió elèctrica i segons les més noves tecnologies que s'adaptin a llocs saturats. Creiem que acabarà essent una necessitat ineludible per descongestionar els carrers i les carreteres del seu trànsit actual, especialment de cotxes del país. Segons els darrers avenços tècnics podria tenir una versió que hauria d'arribar a la Seu d'Urgell i estudiar-lo en conjunt amb les autoritats comarcals, autonòmiques i estatals veïnes i una altra que es limités a la zona comercial, administrativa i de serveis de les parròquies centrals. Aquesta darrera requerria, naturalment, un

treball d'estudi i de decisió en conjunt amb els dos comuns.

No renunciem a l'estudi de la possibilitat i la conveniència de demanar ajuts comunitaris en plans de comunicacions interpirinenques, en sanejament de rius i tractaments de residus sòlids.

Política de telecomunicacions: Propugnem la instal·lació del servei de cable de fibra òptica a totes les llars per donar opció a abonar-se a tots els canals que arriben, acabar amb els problemes i el cost dels repetidors i obrir la possibilitat de televisió de serveis, línies interactives, empreses de treball a distància i de multi-serveis, les anomenades autopistes de la comunicació. Tot això en la línia marcada pel Pla d'accions.

Proposarem que es refaci la legislació sobre l'ORTA i posar en marxa gradualment una televisió informativa, d'andorrانيتzació i de cultura en règim d'economia mixta i sota el principi del rigor en les despeses. Durant aquest any s'ha estat fent i s'ha de seguir ampliant tot un seguit de retransmissions de fets institucionals com el present.

S'haurà de demanar els ajuts que la UNESCO pot donar per a plans sobre potenciació de la llengua i la cultura i treballar en cooperació amb les televisions dels estats veïns que emeten en català.

La Unió Internacional de Telecomunicacions: Aplicant d'immediat els drets de país membre, s'ha de trobar un sistema d'explotació dels canals de televisió per satèl·lit per treure'n rendiment, i el mateix per a les dues freqüències d'ona mitjana de ràdio, previ estudi de la seva utilitat i del rendiment possible.

L'establiment d'un sistema postal i numismàtic andorrà està en estudi, però pensem que la via per la qual es volia optar no era la que el país necessita. Estudiarem l'establiment d'un servei de correus andorrà, posant la seva gestió material en règim de concessió, mitjançant concurs, a una empresa privada, amb els deguts controls de qualitat i amb la finalitat doble de no haver d'establir preus de correu interior excessius que serien dissuasius, i d'evitar les pèrdues que l'experiència de les administracions dels estats veïns ens mostren, abundantment.

POLÍTICA SANITÀRIA

La realitat sanitària d'Andorra obliga a donar respostes ràpides i coherents, assegurant la continuïtat en la vocació lliberal de la medicina al nostre país tot i considerant la necessitat d'un sector públic fort i de qualitat. Cal també l'articulació de futures polítiques d'integració per als nous professionals, tant de la medicina com de la infermeria, que en un futur immediat entraran al mercat laboral.

Dins d'aquesta línia, haurem de seguir les línies marcades pel Pla de salut, i la Llei general de sanitat amb especial èmfasi en la participació de tots els sectors professionals implicats en l'assessorament de les decisions de Govern, i no d'un sol d'ells.

La finalitat serà: exhaurir els objectius fixats dins la Llei general de sanitat.

Desenvolupar els decrets i reglaments d'aplicació per fer-la possible.

Adaptar el Reglament general del Centre Hospitalari i acomodar-lo a les necessitats actuals.

Eliminar certes contradiccions existents en la legislació actual, que el temps ha posat en evidència.

Fer veritat el lema "salut per a tothom", tot eliminant les barreres econòmiques existents.

Articular els mitjans necessaris per dur a terme la política preventiva indicada en el Pla de salut de l'any 90.

Continuar la política de signatura d'acords amb les institucions sanitàries veïnes que reconeguin l'existència a Andorra d'especialitats mèdiques de qualitat i que puguin assegurar la funció d'especialitats de referència per a les comarques properes al nostre país.

Medicina privada:

Salvaguardar el principi de lliure elecció del metge i del servei.

Augmentar els mitjans de formació i reciclatge voluntaris amb la finalitat d'aconseguir estàndards de qualitat elevats.

Consensuar (entre professionals privats i l'Administració) mesures de coordinació per assolir els objectius sanitaris definits per la legislació vigent.

Acreditar els serveis donats mitjançant normes de control de qualitat acceptades internacionalment, i avaluació d'aquests serveis.

Medicina preventiva:

Cal decidir una política preventiva en matèria laboral (detecció, prevenció, correcció de patologies pròpies de l'activitat laboral desenvolupada), escolar i social (alcoholisme, tabaquisme, drogodependència, etc.)

Aconseguir el compliment generalitzat de vacunacions i prevencions de patologies específiques conseqüència de mals hàbits alimentaris, higiènics, de qualitat de vida, laborals etc.

Assistència pública:

Definició d'un model assistencial basat en la cobertura d'especialitats mèdiques pròpies de l'estructura sociològica actual i adaptació al model de societat.

Caracterització en especialitats específiques de l'estructura poblacional d'Andorra i que es puguin convertir en especialitats de referència per a les comarques properes al nostre país.

Gestió de qualitat i adaptada a les característiques del país, aconseguint nivells òptims d'eficàcia en la prestació de serveis sanitaris.

Principi d'equilibri econòmico-financer en l'explotació del conjunt hospitalari, eliminant el concepte de finançament per part del Govern introduït en el Reglament del Centre Hospitalari del 1986.

Escola d'Infermeria:

Continuar en la millora del bon nivell de qualitat aconseguit fins ara.

Concertació amb hospitals de referència dels països veïns per al desenvolupament d'especialitats de postgraduats.

Prestigiar més, a nivell internacional, l'Escola d'Infermeria andorrana a fi de captar alumnes d'altres estats que vulguin desenvolupar els seus estudis a Andorra.

Mantenir el principi d'equilibri econòmico-financer en l'explotació de l'Escola.

Pla de Salut:

Establir un balanç dels objectius aconseguits en el Pla de salut del 1990.

Participació de tots els òrgans representatius de les entitats mèdiques i paramèdiques en la definició dels plans de salut bianuals.

Caixa Andorrana de Seguretat Social:

Cal seguir els estudis d'adaptació dels seus reglaments al contingut de la Llei general de sanitat i la refosa de la complexa reglamentació que ja està en curs.

Participació en el finançament de l'assistència mèdica i en la prevenció sanitària.

Incentivar la utilització dels serveis sanitaris d'Andorra, mitjançant l'aplicació de tiquets moderadors diferencials per als serveis donats al país, garantint, però, la igualtat de qualitat assistencial donada.

Principi d'equilibri econòmico-financer tant en la gestió de la branca Malaltia com en la de Vellesa.

Negociació dels convenis amb altres sistemes per minimitzar els costos deguts als assegurats que ja no viuen a Andorra.

AFERS SOCIALS

La degradació de l'activitat econòmica en general ha afectat negativament Andorra. Un dels objectius que el nou Govern haurà d'assumir és la definició d'un nou model econòmic per al país, cosa que implicarà, inevitablement, un marc de relacions laborals i socials diferent que tingui en compte la realitat social.

No es podrà continuar ignorant les necessitats socials existents i s'haurà d'articular una política d'acord amb el que defineix la Constitució, i així mateix l'aplicació d'una política digna, justa i equilibrada per a les classes passives, especialment les de la tercera edat i les que accedeixen per primera vegada al mercat de treball.

En l'àmbit laboral, la política seguida d'establir quotes d'immigració absolutament arbitràries ha portat a semblar el desarrelament i el desencís entre andorrans i residents que veuen amenaçats els seus llocs de treball per nous immigrants, temporers o permanents, que ofereixen els seus serveis a un cost més baix, en perjudici també de les empreses comercials i de serveis del país.

La ignorància a nivell oficial de la dinàmica del mercat de treball porta com a conseqüència la inexistència generalitzada de normatives reguladores.

D'altra banda, les dones, que són la meitat de la població del país, necessiten un desenvolupament reforçat dels principis constitucionals d'igualtat entre els sexes, per trencar les inèrcies seculares de la societat tradicional.

Per tal d'actuar de forma sensible en aquests àmbits proposem:

Igualtat de la dona: Incrementar les estructures i infraestructures que li permetin desenvolupar les seves activitats en tots els àmbits de la societat en condicions d'igualtat efectiva.

De manera especial, cal establir un pla nacional de les necessitats en guarderies d'infants, per tal que la dona que treballa fora de la llar tingui igualtat d'oportunitats per desenvolupar totes les seves capacitats personals, no solament laborals, sinó també socials, polítiques, culturals, esportives i de lleure.

Treball: Analitzar, conjuntament amb tots els agents implicats (empresaris i treballadors), la dinàmica actual del mercat laboral i les seves necessitats futures en funció del model de societat desitjat.

Propiciar un pla de formació col·lectiu en base a les necessitats definides, a fi d'augmentar el nivell de qualificació professional orientant-lo cap a una economia de serveis de qualitat.

Política d'immigració: S'ha d'eliminar criteris arbitraris en l'establiment de quotes d'immigració i establir uns

nous criteris en funció de les necessitats reals existents a Andorra.

S'ha de donar prioritat en els llocs de treball als andorrans i als residents permanents:

S'ha de potenciar una política de la tercera edat que salvaguardi els interessos legítims i les exigències d'aquell sector de la població que per necessitats econòmiques o socials ha de rebre serveis fora de la pròpia família. (Residències geriàtriques, assistides i no assistides, llars de jubilats, plans d'ocupació per a persones de la tercera edat.)

Orientació professional de la població estudiantil amb la finalitat de minimitzar els aspectes negatius que pateix aquest col·lectiu quan accedeix per primera vegada al mercat de treball i no troba feines adequades a la seva vocació i titulació.

Coincidint amb la política de preus més reals i de participació en el cost dels serveis rebuts pels ciutadans, s'haurà de regular la protecció dels qui tinguin dificultats econòmiques per accedir als mateixos serveis de tota mena posats al seu abast.

POLÍTICA DE MEDI AMBIENT

Andorra és un país turístic que atreu no solament pel comerç, sinó també per la seva natura, sobretot actualment, que el turista és cada cop més exigent pel que fa a la qualitat de l'entorn.

Les comarques veïnes estan fent un esforç molt gran en aquest sentit, ja que han dedicat inversions molt importants amb clara opció a favor de la construcció de col·lectors i depuradores generals.

Andorra no es pot quedar al marge d'aquest moviment i ha de continuar mantenint i protegint un entorn privilegiat, que pateix una degradació cada vegada més important provocada pel seu augment de població i d'activitat econòmica.

La legislació protectora és pràcticament inexistent a l'hora actual. S'haurà de posar al dia seguint les normes europees per tal que el ciutadà i el visitant puguin gaudir de la mateixa qualitat del medi ambient que en els estats europeus capdavaners.

La creació de la Secretaria General Tècnica de Medi Ambient ha estat un gran encert del Govern en funcions i els treballs de diagnòsi, l'estudi de factors que alteren la situació i l'establiment de les primeres línies dels plans directors continuarà portant-se a terme, utilitzant més en la seva feina de camp i d'estudi els mitjans propis del Ministeri.

El meu Govern pensa seguir la línia marcada tal com va ser detallada el passat dia 24 de novembre amb motiu de la qüestió de confiança i a ella em remeto.

Hi afegiré que proposem la definició d'un pla viari coherent a nivell nacional amb minimització de l'impacte de les carreteres i adequació d'aquestes als llocs, evitant amplades desproporcionades en indrets de paisatge privilegiat i cuidant l'assentament i la repoblació dels desmunts, moviments de terres i talussos.

També una política de repoblació de les muntanyes amb la fauna pròpia del país i manteniment del bestiar com a element salvaguardador de la riquesa natural.

Proposo també l'estudi de les energies per a calefaccions col·lectives més netes, augmentant la part de l'energia elèctrica mercès a les inversions de FEDA.

EDUCACIÓ, RECERCA, CULTURA I ESPORTS

Tal com dèiem el 18 de gener, la coexistència de diversos sistemes dins una sola estructura educativa i en una comunitat petita és una riquesa per a la persona que cal mantenir i ampliar. Però això obliga l'Estat a assegurar la coordinació i la interrelació. Aquests principis, que ja estan regulats en part legalment i mitjançant els convenis bilaterals, s'han de desenvolupar amb la creació del consell andorrà de l'ensenyament previst a la Llei d'educació i en fase de reglamentació per part de l'anterior Govern.

L'experiència positiva de l'Escola universitària d'Informàtica i de l'Escola d'Infermeria marquen la via per estudiar la conveniència d'obrir noves escoles orientades específicament al sector de serveis (comerç, finances, turisme, gestió i control d'empreses, comunicacions...) i també a les necessitats de la societat andorrana, d'acord amb el Pla d'accions.

Cal posar, repeteixo, especial èmfasi en les escoles de formació professional i en l'orientació dels joves cap a aquestes branques que han de poder ser una sortida professional dels qui no arribin als requisits de selectivitat imperants a les universitats o pateixin el fracàs escolar prematur.

Política de formació andorrana:

La formació andorrana s'ha d'intensificar a totes les escoles i ha d'anar més enllà, fins a arribar a les empreses, a les administracions, etc. Ha començat una política lingüística que cal seguir i potenciar i requereix, entre d'altres eines, una televisió pública educativa com a mitjà de difusió màxim. L'Escola andorrana s'ha de privilegiar, com a escola d'integració de les noves generacions. Dintre seu han de tenir prioritat absoluta els mestres andorrans.

També proposem fomentar una política educativa que desenvolupi dins de tots els sistemes educatius la formació cívica dels andorrans.

L'escola andorrana ha de disposar, com a mínim, dels mateixos mitjans materials que els altres sistemes educatius andorrans.

En el seu camí de perfeccionament i creixement s'haurà d'escoltar més els qui fa anys que hi dediquen els seus esforços i en coneixen les necessitats i les perspectives. Cal mitigar i reduir a la col·laboració tècnica i la influència dels assessors d'altres sistemes veïns, deixant les decisions polítiques per al Govern, el qual ha de comptar en el seu procés d'elaboració i d'informació amb els professionals que hi treballen.

Política per al present i el futur de la joventut:

S'ha de fer tot el que calgui per potenciar, fomentar i regular de manera senzilla i àgil tots els sectors d'activitat que permetin oferir llocs de treball qualificats als joves andorrans. Se'ls ha d'orientar cap a les feines amb més futur, especialment en tot el món dels serveis que les noves tecnologies permeten. Caldrà comptar amb la col·laboració de la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis per a l'enquadrament tècnic i la gestió d'aquesta orientació professional.

Una política real de beques i crèdits d'estudi s'ha d'inspirar també en la millor possibilitat de treball futur. El millor potencial de què disposa Andorra és el dels seus joves, si obtenen la formació més completa i adaptada a la realitat econòmica del país i a les exigències del futur.

Un cop acabats els estudis i per afavorir el començament de l'activitat professional, proposarem un acord entre Comuns i Govern per tal que les taxes d'instal·lació de despatx i negocis siguin mínimes durant els tres primers anys.

En el marc de mesures complementàries per afavorir l'accés a la propietat del primer habitatge negociarem i recomanarem també l'exoneració de taxes sobre transmissió d'immobles quan es facin en aplicació dels crèdits preferents.

L'Estat ha de garantir la protecció dels estudiants i graduats andorrans a l'estranger amb convenis que permetin mantenir i millorar els avantatges anteriors a l'Estat de dret.

Un punt cabdal del futur educatiu andorrà és la possibilitat de crear sistemes privats d'ensenyament. Cal una política decidida que a més de reglamentar-ne l'existència, com s'està fent, permeti la seva creació i en fomenti la implantació a base d'exempcions de taxes que també s'haurien d'obtenir mitjançant pactes amb els Comuns. Cada inversió en educació privada que es faci deixarà lliure una part important de llocs d'escola pública i evitarà el creixement en espiral de les inversions i del manteniment d'escoles. Sense deixar de

banda que es tracta d'uns serveis que es poden oferir en règim d'internat per exemple, a la zona de clients possibles d'un ensenyament privat de qualitat, dins del nostre entorn privilegiat (equipaments esportius molt abundants d'hivern i estiu, seguretat ciutadana, bon clima, i proximitat naturalment de les zones d'aquests possibles clients, etc.)

ESPORT

La pràctica esportiva a Andorra pot gaudir de les instal·lacions més abundants i, fins i tot, excessives que ningú no podria somiar per a una comunitat de 60.000 habitants. Tenint com tenim unes instal·lacions sobredimensionades, cal treure'n el rendiment social més gran possible, tot reduint els costos de funcionament. L'Estat ha fet un esforç enorme en inversió que ara cal que no es converteixi en una llosa per als Comuns a l'hora de mantenir les instal·lacions. Manteniment que seria impossible si seguíssim amb criteris de preu subvencionat quasi totalment per a tots els serveis.

Per això cal, en primer lloc, especialitzar les instal·lacions i presentar la seva oferta com un conjunt global que no es faci competència entre diferents llocs i complexos esportius.

Tots els esforços possibles s'han de dirigir a l'esport de base, a la màxima utilització, per part dels joves, de les abundants instal·lacions, sovint mig buides, que tenim.

S'haurà de fer un esforç important dins el món de l'educació per coordinar l'esport escolar, comptant amb els clubs de cada escola, amb les instal·lacions de cada Comú i amb les possibilitats d'organització del Govern, de les federacions i clubs i del Comitè Olímpic Andorrà.

Tant l'esport en edat escolar com la pràctica esportiva dels adults, especialment en esports d'equip, són un mitjà efectiu d'integració i de cohesió social. Però s'ha de vetllar per reconduir l'excessiva proliferació de federacions esportives que, a vegades, tenen una base social ínfima. La Llei de l'esport hi ha de posar un marc legal just i mesurat.

L'esport-espectacle i el d'elit requereixen un tractament específic en funció de la promoció de país que poden fer. La meua intenció és demanar al Consell General un debat sobre quina orientació i criteris s'ha de seguir en el manteniment i el suport a aquells equips que ostenten una representació de país, de quina forma i amb quins límits. Perquè amb això les opinions personals són molt divergents i convé autènticament una decisió democràtica d'aquest Parlament.

Per altra part, cal intensificar el treball de coordinació per oferir i fer atractives les instal·lacions a federacions i clubs estrangers de molts esports, per tal que hi

vinguin a fer estatges i d'aquesta manera promocionin Andorra i contribueixin a fer rendibles les instal·lacions i serveis.

Fins aquí el programa de realitzacions concretes que hauran observat vostres senyories que s'assembla molt —i també amb repeticions— al que vaig presentar el mes de gener. Naturalment, com que el del mes de gener no el vam aplicar nosaltres, eren perfectament vàlides les realitzacions, refetes com he dit abans a partir de la negociació amb els dos grups que em donen suport i amb l'experiència del treball fet pel Govern durant aquest any que, evidentment, ha estat molt.

De fet, i malgrat la llargada de la meva intervenció, rellegint els dos discursos-programa del dia 18 de gener hi he tornat a trobar moltes similituds. Entre altres en la constant referència a la necessitat del consens. Si llavors era l'única forma raonable de pensar en una legislatura constructiva i que duri, ara encara ho és més.

Sóc conscient del fet que amb el suport que tinc ara mateix caldrà que jo mateix i el meu Govern utilitzem la taula de negociació i la comunicació directa amb tota la intensitat que l'objectiu requereix: es tracta d'acabar amb l'espectre de les eleccions anticipades i de la inseguretat política. Ens haurem de guanyar cada dia que passi la cohesió dels tres grups que em donen suport amb implicació directa, també la implicació desitjable del grup de l'AND i la franca i lleial col·laboració dels altres dos grups que em donen suport en la implicació... perdó, dels altres dos grups que des de postures diferents però guiades també pel servei al país, que si em volen donar suport naturalment benvingut serà. No dubtin, Molt Il·lustres Senyors, que més enllà de paraules circumstancials hi ha el convenciment de la possibilitat real de tirar endavant l'empresa comuna.

Els ciutadans havien quedat momentàniament allunyats de nosaltres veient que mentre calia resoldre problemes, semblava que els Consellers ens els buscàvem.

Però els vull dir que de cap manera no s'ha esvaït la il·lusió. Que l'esperança la tenim tota intacta i disposada a esmerçar-la cada dia que passi amb l'únic objectiu de servir el nostre país i la seva gent.

També els he de dir que més enllà de la gran varietat de nacionalitats de la nostra peculiar torre de Babel, es palpa al carrer una voluntat d'unitat dels ciutadans del país amb els seus polítics, sempre que aquests estiguin a l'alçada que els és exigida.

Contràriament al que podria semblar lògic, els egoismes de grup social, les diferències ètniques i les divi-

sions polítiques donen pas, a poc a poc, al sentiment de defensa d'allò que ens uneix al fons de les nostres valls. Potser és més fàcil de sumar, ara que la recent abundància ha donat pas al rigor.

Però, per això cal que hi posem tots tot el possible apretant els colzes i fent pinya per assegurar unes noves bases de prosperitat, de justícia i de benestar.

La gent vol solucions i, ara com ara, només ens ha sentit fer discursos a tots plegats. Però de la mateixa forma que espera impacient la prova que la Constitució ha reconegut una majoria d'edat de la qual ja presumíem, ha de saber que, malgrat entrebancs de recorregut, el sistema és el millor possible.

Vaig dir fa onze mesos que encara hi érem a temps de compensar el desequilibri entre l'Estat i la inversió privada, però seria un altre error pensar-se que es pot fer, pels temps que corren fent créixer el pes d'un estat que cada dia vulgui complicar més l'activitat privada, en lloc de facilitar-ne el desenvolupament. Que en lloc de simplificar els tràmits burocràtics els multipliqui fins a límits absurds. Un estat que vulgui intervenir cada vegada més en coses on no se li demana de ser-hi i on només li porta la pròpia inèrcia de funcionament o un concepte equivocat de l'estat subministrador de lleure a baix preu i enorme cost.

Hem de trobar la forma d'evitar despeses repetides, de fer-nos la competència els uns als altres, i oferir als qui ens visiten i mantenen la nostra prosperitat el bo i millor de cada casa, de cada parròquia, junt amb el de totes les altres. Hem de saber decidir tots junts què s'ha de fer amb prioritat pel bé de tots, i quines inversions es poden esperar fins que els números quadrin millor.

No puc afegir res a aquests darrers paràgrafs d'aquell discurs, quan deia que tots plegats ens haurem d'esforçar per convèncer els qui no creuen en els canvis, però només podrem arribar als nostres objectius si ens ajudem els uns als altres, perquè si ens seguim esbarallant no tindrem cap necessitat de crisi exterior ni de culpar els de més amunt dels nostres mals: malbaratarem tots sols el capital de confiança que Andorra ha mantingut fins avui i que, malgrat tot, encara és molt gran.

Andorra ens reclamava i ens reclama que anem per feina, que endrecem, almenys durant el temps d'una legislatura, l'espantall de la crisi política i que, tots plegats, cadascú al paper que li toqui interpretar, siguem dignes de la confiança que ens han atorgat els nostres ciutadans.

Ara em correspondrà governar i encapçalar un gran repte fet d'il·lusió i de confiança. Il·lusió per l'honor que m'ha recaigut i que comparteixen amb emoció tots els meus familiars i amics; confiança en les nostres

possibilitats, les de tots els que seiem en aquesta sala, les dels servidors de l'Administració andorrana, i les de la resta dels andorrans, els que tenen passaport i els que no en tenen, però senten el nostre país com una cosa també molt seva.

Podreu dir que sóc un somniador, però no sóc l'únic. No perilla cap somni sinó que ara és quan hem de començar a fer-los realitat.

A tots els vull transmetre unes contagioses ganes de fer-ho bé, de fer-los participar en la feina conjunta i d'arraconar al rebost de la història tot el que no sigui esperit de concòrdia, ànim de pacte i absoluta seguretat pel nostre futur comú.

Doncs, som-hi tots!

Visca Andorra!

El M.I. Sr. Síndic General:

Se suspèn la sessió fins demà, dia 7 de desembre de 1994, a les deu del matí.

(Són les 12h30)

El dia 7 de desembre de 1994, dimecres, a les 10h es reprèn la sessió, amb assistència de tots els membres del Consell General.

El M.I. Sr. Síndic General:

Abans de reprendre la sessió voldria dir unes paraules:

Tots sabem en quines dramàtiques circumstàncies van perdre la vida ahir nou persones a Andorra.

Poca cosa es pot dir en tan dolorós moment.

Demano que em permetin expressar públicament, en nom del Consell General, l'expressió del més sentit condol, als familiars de les víctimes i als amics, així com desitjar una prompta recuperació per a tots els ferits de tan desgraciat accident.

Permetin-me, també, agrair les mostres de civisme i solidaritat de la població en general, i en particular, donar les gràcies a tots els voluntaris que des del primer instant van abocar-se en les tasques de socors, i felicitar els cossos especialitzats, que, en tot moment van fer prova de gran professionalitat.

En homenatge i respecte per a totes les víctimes, demano que vulguin servir un minut de silenci i reflexió.

(Silenci)

Proposo de reprendre la sessió d'aquí a deu minuts.

Es suspèn la sessió.

(Són les 10h10)

(A les 10h20 es reprèn la sessió)

El M.I. Sr. Síndic General:

Es reprèn la sessió.

Sí, Sr. Marc Forné?

El M.I. Sr. Marc Forné:

Jo voldria demanar, a efectes pràctics... poder seure a la cadira del Sr. Cap de Govern per prendre notes.

El M.I. Sr. Síndic General:

Sí, ningú hi veu cap inconvenient?

(El Sr. Marc Forné Molné pren plaça al centre de la sala)

Reprenem, doncs, la sessió amb la intervenció dels grups parlamentaris.

Passo la paraula al Sr. Vicenç Mateu, pel Grup Mixt.

El M.I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies, Sr. Síndic.

A tots els vull transmetre unes contagioses ganes de ferho bé, de ferlos participar en la feina conjunta, i d'arraconar al rebost de la història tot el que no sigui esperit de concòrdia, ànim de pacte i absoluta seguretat pel nostre futur comú.

Ens ho deia vostè ahir Sr. Marc Forné. I són paraules que compartim plenament. L'any 1994 no haurà estat per cap de les forces polítiques que componen el Consell un any especialment encertat. Tot i la feina feta per tots els grups parlamentaris i el Govern, en el rodatge d'aquesta nova etapa constitucional, les diverses forces polítiques ens hem quedat amb un mal gust de boca i amb la sensació —tal com deia ahir— d'un cert fracàs col·lectiu. Hem d'aprendre dels nostres errors i de les nostres mancances, hem d'assumir les responsabilitats pròpies i hem de ser capaços de fer la pertinent catarsi col·lectiva per tirar endavant aquest país de tots.

Sr. Marc Forné, ens ha agradat el to general del seu discurs. Reiteradament ha al·ludit a la cultura del pacte, a la necessitat de tolerància, a l'obertura als diferents grups de la Cambra. Això, i la capacitat de treball i de generar confiança i il·lusió és el que necessita ara el país. Cal posar en marxa una desmotivada administració —i ens agrada constatar que aquesta figura entre les seves prioritats— cal establir la més decidida col·laboració entre Consell i Govern, cal mantenir sempre

obert el diàleg entre els dos poders. Ho compartim plenament i ens en felicitem.

En el seu discurs d'ahir, vostè va referir-se a les diverses forces que componen aquesta Cambra. I ho va fer situant-les en cercles concèntrics. En primer lloc, com a nucli essencial del seu suport i amb implicació a Govern, els grups parlamentaris Unió Lliberal, Coalició Nacional Andorrana i Agrupament CanilloMassana en creixent convergència segons les seves paraules. En un segon cercle, l'Agrupament Nacional Democràtic de qui en parlà en termes altament elogiosos, valorant-ne el gest de cedir-los dos vots per assolir la majoria absoluta en la primera votació de la investidura. Pacte força semblant al que nosaltres vàrem fer en el seu moment. En un tercer cercle concèntric, aquest cop ja més allunyat de la seva idiosincràsia situà el nostre grup, Iniciativa Democràtica, i ens demanà únicament, concedint-nos la vehemència que calgui, que no ens precipitem en el judici davant els compromisos que avui adquireix. Realment, no és pas massa. Així ho farem.

Senyor Forné, li atorguem la confiança de la cita bíblica. "Per les seves obres els coneixereu". Ens agrada també sentir-lo disposat a aprofitar tot el que sigui possible, vingui d'on vingui, si és pel bé d'Andorra. Recordi com nosaltres no hem dubtat en donar suport a totes aquelles iniciatives, vinguessin d'on vinguessin, de Déu o del Cèsar, també pel bé d'Andorra.

Si fem un repàs no exhaustiu del programa de govern que ens proposa, hem de dir-li que compartim la inquietud de frenar el creixement descontrolat de l'Estat, entès com el conjunt de les administracions públiques. Estem d'acord que no s'ha de confondre l'estat del benestar amb l'estat providència, i que els mecanismes del mercat i la iniciativa privada tenen un paper fonamental en una societat com la nostra. Ara bé, permeti'ns, sense que això s'interpreti com cap judici d'intencions, el dubte respecte a com interpretaran els principis liberals per distingir entre estat providència i estat del benestar. El que no ens agradaria és que, abocats a la necessitat de noves fonts d'ingressos per fer front a l'actual estat del benestar que al nostre entendre és una de les conquestes de les democràcies occidentals, comencéssim ara a desmantellar-lo, fent marxa enrera en les fites assolides, fent una política únicament per als forts i poderosos i permetent l'aparició de les desigualtats que només una acció d'estat pot corregir.

Per exigències de calendari, ens diu que no pensa retirar el pressupost en tràmit, i que els grups que li donen suport l'esmenaran. Que deu ser el mateix que fa tot just unes setmanes, sense haver-lo ni tan sols vist,

no pensaven votar. Paradoxalment, ara els tocarà defensar-lo. Són coses de la política.

Ens ha agradat trobar en el seu programa la reforma del Codi de la nacionalitat. Ens agrada constatar com, en acceptar un període de temps —vostè va citar ahir els 30 anys— es pot parlar d'un consens entre totes les forces polítiques de la Cambra per derriure aquest mur de Berlín de l'any 1960, que permetrà que esdevinguin andorrans també de passaport aquells residents que com vostè mateix diu, traint una voluntat personal d'integració de veritat lliberal, potser se'n senten ja hores d'ara.

Compartim l'esperit d'obertura, ens felicitem que les idees evolucionin, malgrat el recel que tot seguit manifesta; creiem que la naturalització dels residents de vint anys, lluny de causar cap mena de trasbals a la societat andorrana, de ben segur la beneficiaria.

Ens ha estranyat, Senyor Forné, com amb relació a les lleis de competències i transferències als comuns la necessitat de concòrdia política els ha fet perdre la perspectiva que mostraven en el seu programa electoral i que ara reclamen per poder-ne valorar els aspectes positius i negatius segons el que ens deia ahir, i que els feia afirmar ara fa tot just onze mesos que calia renegociar la seva modificació, evitant institucionalitzar —i això és una cita— "set estats dins l'estat". Estem d'acord amb vostè i ben segur amb altres formacions polítiques de la necessitat d'una llei general tributària i esperem veure la concreció de les fonts d'ingressos alternatives i el que aquestes poden donar de si, desitjant el màxim d'eficàcia per a aquestes, car del seu encert ens en beneficiarem tots plegats.

No hem entès, Sr. Forné, si és que vostè realment posa en dubte la justícia constitucional que tothom pagui en proporció a la seva capacitat, màxima amb què ben pocs lliberals d'arreu deuen discrepar.

No ens ha quedat clar si pensa fer una política decidida de medi ambient que vagi més enllà de la diagnosi.

Ha tocat els ineludibles tòpics de la necessitat d'un transport públic i la millora de les comunicacions, necessitat de túnels etc. Tant de bo, Sr. Forné, es converteixin en realitats i no només en llocs comuns en el discurs de qualsevol de nosaltres.

A la fi del seu discurs ens ha reiterat la necessitat de consens, d'ésser capaços de seure entorn d'una taula per sumar i no restar. Li toca a vostè de marcar-ne l'estil. A nosaltres, ens demanava ahir únicament la franca i lleial col·laboració des de postures diferents. Si sap guanyarsela, ben segur que la tindrà.

Senyor Forné, malgrat tot el que haguem pogut dir, sàpiga que li valorem la valentia i el sentit de la respon-

sabilitat que ara, en un moment difícil i amb una majoria encara per fer, ens demostra.

John Lennon era un somniador, però no era l'únic. Vostè serà ara el director d'orquestra. Li cal triar bons músics. Ahir ens va mostrar la partitura. Ara li toca interpretar-la. Haurà de posarhi l'èmfasi i el sentiment que millor escaigui, obert o tancat, dialogant o tossut, amb visió de futur o recordant el passat, lliberal o conservador. Nosaltres no precipitem el judici, als actes ens remetem des d'ara.

Moltes gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Passo la paraula al Sr. Josep Garrallà, per l'Agrupament Canillo-Massana.

El M.I. Sr. Josep Garrallà:

Gràcies, Sr. Síndic.

Sr. Marc Forné, en la nostra intervenció del passat 19 de gener, en què vàrem contestar al vostre discursprograma com a candidat a Cap de Govern, us vàrem dir que compartíem molts dels punts programàtics esmentats, i vàrem incidir molt especialment en aquells que efectivament no compartíem.

La nostra intervenció d'aquell mateix dia finalitzava amb aquestes paraules:

"Cert és que amb esforç hauria pogut estructurar-se un programa comú, però pel que ens afecta podem avançar que sota cap concepte l'Agrupament Canillo-Massana hauria pogut acceptar el model d'estat que s'ha proposat en el discurs-programa del candidat a Cap de Govern pel Grup Unió Lliberal."

Després d'alguns mesos de treballar els uns a prop dels altres, i davant la necessitat de relançar l'activitat parlamentària i política, a fi de respondre a l'exigència dels electors i de la situació del moment, ja el mes de juny vàrem trobar un terreny d'entesa amb el vostre Grup Parlamentari i la Coalició Nacional Andorrana en el qual, com ja vàreu dir en el vostre discurs d'ahir, cada part va acceptar transigir parcialment sobre els seus plantejaments més propis i diferenciats, sense renunciarhi en posteriors campanyes electorals.

Aquell document, presentat pels tres grups parlamentaris en aquell moment, ha estat la base del discursprograma que ens vàreu presentar ahir i que nosaltres subscrivim enterament.

En aquest programa trobem reflectides moltes de les reivindicacions que hem vingut defensant durant

aquests 11 mesos de legislatura ja sigui en el si de les comissions, o bé en el Ple d'aquesta Cambra.

Si bé és cert que hem decidit implicarnos dins del futur Govern, volem deixar constància que l'Agrupament Canillo-Massana no ha condicionat, en cap moment, el seu suport a canvi de cap cadira dins de l'executiu, i que deixem tota la llibertat al futur Cap de Govern perquè pugui trobar dins o fora de les nostres formacions polítiques, les persones que cregui més adients, amb el convenciment que no esmerçarà esforços per cercar aquelles persones que amb responsabilitat, competència i dedicació puguin donar el millor servei al nou Cap de Govern i al país.

Malgrat que alguns articles de la premsa durant aquests últims dies han argumentat que aquesta crisi política estava orquestrada per persones interessades, tant sols, a ocupar ministeris. Volem deixar constància que el nostre Grup Parlamentari ni ha propiciat aquesta crisi, com és sabut per tots vostès, ni té la voluntat d'ocupar cap càrrec que vostè, Sr. Marc Forné, no hagi decidit amb antelació.

Volem ara incidir en alguns dels aspectes del vostre discursprograma d'ahir i que nosaltres hem vingut repetint durant tots aquests mesos:

Cal afrontar d'una vegada la reestructuració de l'Administració general, iniciant amb urgència la reforma administrativa necessària, potenciant els mitjans humans, la requalificació i promoció interna, per tal de limitar noves contractacions.

Hem dit moltes vegades que els serveis que presta l'Administració els han de pagar els usuaris al seu preu real, establint, quan sigui necessari, un sistema de subvenció per als casos de més necessitat. No podem continuar amb una política assistencial injustificada i de serveis gratuïts.

És necessari optimitzar les fonts d'ingressos avui existents, a la vegada que es posen en funcionament totes les de nova creació que el vostre discursprograma recull i aquelles que serà necessari consensuar en un futur immediat.

Una vegada esgotades totes aquestes possibilitats coincidim amb vostè que s'haurà de fer balanç i veure si cal pensar en noves figures impositives.

Respecte a les noves inversions, caldrà tenir en compte totes i cadascuna de les necessitats, que són moltes, que presenta el nostre Principat i, si bé gairebé totes són indefugibles, no totes són abordables de cop.

Caldrà definir prioritats, caldrà afrontar debats constructius i hi estem disposats. Volem col·laborar en la mesura de les nostres possibilitats. El nostre país i els seus ciutadans ho mereixen i no els podem defraudar.

Sr. Marc Forné ahir vàrem escoltar amb atenció tot el vostre discurs programa, i si bé podem assegurar que coincidim en quasi tot, una de les vostres promeses que més voldríem veure realitzades, es aquesta obertura de vies de diàleg entre el Govern i el Consell General, i que demanàriem que es fes també extensiva a totes les corporacions locals.

No tenim cap dubte, perquè és del tot evident, que el diàleg entre els tres grups que donen suport al vostre Govern serà una realitat, però voldríem —i us ho recordarem constantment— que aquesta voluntat de diàleg sigui efectiva amb la resta de Consellers Generals dels altres grups parlamentaris.

Volem, també, reconèixer públicament el gest que l'Agrupament Nacional Democràtic fa amb el seu oferiment dels dos vots que permeten una elecció per majoria absoluta de la Cambra en la primera volta, gest que els honora i que demostra que primer ha estat l'interès superior del país que el simple càlcul electoralista de futures eleccions.

Finalment, ens permetem ja des d'ara adreçar la nostra felicitació cordial al virtual Cap de Govern, Sr. Marc Forné, que serà elegit per majoria d'aquesta Cambra parlamentària, a qui desitgem sincerament els millors encerts.

El M.I. Sr. Síndic General:

Passo la paraula al Sr. Antoni Cerqueda, per Coalició Nacional Andorrana.

El M.I. Sr. Antoni Cerqueda:

M.I. Senyors,

M.I. Senyora,

Sr. Candidat,

Certament, Andorra està vivint un període de canvis transcendents, tant en l'àmbit econòmic com en el social i el polític. L'economia andorrana es troba confrontada a una situació de transformació provocada per la globalització dels mercats, la interdependència i la crisi dels països veïns. En el terreny social les necessitats dels diferents sectors de la població són creixents i demanen criteris progressistes que permetin oferir solucions ràpides i adaptades. La profunda transformació política iniciada l'any 1978, i culminada amb l'aprovació de la Constitució l'any 1993, ha obert tot un ventall de necessitats i canvis que tot just estan començant.

I és en aquests moments quan són més necessaris els programes realistes, els plantejaments valents i els

oferiments integradors que propicien un clima de consens tot generant una voluntat de treballar plegats per un objectiu comú: el nostre país.

Davant aquesta situació apassionant, però complexa, el país, el nostre país, necessita l'esforç de tots. Necessita que tots donem el millor de nosaltres. Amb rigor, amb dedicació, amb il·lusió, amb esperit de col·laboració, convençuts que entre tots ho aconseguirem. Coalició Nacional Andorrana està fermament decidida a intentar-ho. I des d'aquí demanem a tots els grups polítics, a totes les institucions i a tots els ciutadans que s'apleguin a l'entorn del programa presentat pel Candidat, Sr. Marc Forné Molné, i que amb la seva col·laboració ajudin a millorar-lo i a convertir-lo en una realitat.

No es tracta de compartir en la seva totalitat els objectius que, en línies generals, vostè, Sr. Candidat, va fixar ahir en el seu discurs programa. És evident que cada grup polític té i defensa uns trets propis i diferenciadors d'altres opcions. Per això, és bo que vostè anunciés la seva disposició per recollir i incorporar a la seva acció de govern propostes d'altres grups polítics que contribuïran a millorar la seva gestió en benefici de tota la col·lectivitat.

Especial atenció ens mereixen les línies generals del vostre programa econòmic en la doble vessant del control de la despesa i la recerca de noves fonts d'ingressos per vies no impositives. Aquí els vostres plantejaments són coincidents amb el posicionament defensat per Coalició Nacional Andorrana. Aquestes són les impressions fonamentals que des de Coalició Nacional Andorrana vam recollir del vostre discurs programa.

Sr. Candidat li demanem que la seva acció de govern es faci pel poble i amb el poble. Cal comunicació i transparència, defugint el secretisme i abandonant tota temptació d'aïllar-se governant a esquenes dels ciutadans. Cal atansar l'Administració als ciutadans, evitant duplicitats i coordinant esforços perquè l'Administració estigui, efectivament, al servei del poble. Estem segurs que així ho farà.

La clau de l'èxit té un nom: el diàleg.

Diàleg permanent amb tots i entre tots, però sense oblidar que la primera responsabilitat és del Govern, i més concretament del Cap de Govern. És a ell a qui correspon la iniciativa indefugible de provocar i facilitar la comunicació entre totes les institucions que integren el sector públic, i entre aquestes i el sector privat. Des de Coalició Nacional Andorrana estem convençuts que el nostre candidat a Cap de Govern no ens decebrà. I per això el nostre grup polític li donarà tot el suport i estem disposats a participar, si vostè així ho

creu oportú, amb il·lusió en l'acció de govern tot i sabent les dificultats existents en els moments actuals i les que de ben segur ens trobarem en el futur.

Especial atenció ha de prestar el Cap de Govern a propiciar el diàleg constant amb el Consell General i els Comuns, superant així incomprendiments i malentesos i evitant, alhora, conflictes de competències, que tan poc afavoreixen el clima de confiança i acaben per provocar crispacions que anul·len la voluntat de treballar plegats.

Sr. Candidat, en el seu discurs programa d'ahir vostè apostava clarament pel consens i pel treball conjunt amb l'objectiu d'aconseguir un clima de confiança que permeti assolir l'estabilitat política indispensable per superar les dificultats actuals i encarar el futur amb optimisme. Nosaltres compartim aquesta voluntat integradora, però volem recordar que la confiança és un repte diari que ens exigirà a tots no defallir ni un sol instant si volem aconseguir superar totes les dificultats i construir una Andorra millor preservant la tradicional pau i seguretat del país.

Coalició Nacional Andorrana donarà suport a la vostra investidura com a Cap de Govern amb el desig i la confiança de que la vostra tasca estigui plena d'èxits.

Gràcies, Sr. Síndic.

El M.I. Sr. Síndic General:

Passo la paraula al Sr. Jaume Bartumeu, per Nova Democràcia.

El M.I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies, Sr. Síndic.

La pèrdua de confiança del Consell General en el Cap de Govern sortint, Sr. Oscar Ribas Reig, ens ha portat, quan encara no s'havia acomplert un any d'aquesta primera legislatura constitucional, a l'elecció d'un nou Cap de Govern.

El dia 11 de gener d'enguany, el 19 de gener d'enguany, perdó... en celebrarse el debat d'investidura que oposava en aquell moment els candidats Srs. Oscar Ribas i Marc Forné, el nostre Grup Parlamentari es va voler fer ressò de l'existència al carrer d'una certa por quant al desenvolupament d'aquesta nova etapa constitucional.

I vam dir en aquell moment que estàvem convençuts que l'etapa podia ser positiva tot i considerant que no seria fàcil.

I, efectivament, com deia el Candidat no ho ha estat.

Ens dèieu també ahir, recordant el que ja ens havíeu dit en aquesta sala, en nom del Grup Lliberal, el dia 24 de novembre de 1994, quan amb el vostre Grup ens fèieu referència a la situació amb relació a la qüestió de confiança que al vostre Grup no se us podia incloure entre els causants de cap inestabilitat.

Nosaltres, pensem que no cal, ara i aquí, tornar a endinsarnos en un nou balanç de les responsabilitats de cadascú.

El debat de la qüestió de confiança ja va permetre a tots els grups parlamentaris definir la seva posició i exposar els seus plantejaments davant la proposta de continuïtat del Govern de l'AND.

Aquell dia, l'avui candidat a la investidura, ens deia en tant que portaveu del Grup Lliberal, que —i cito— “a partir d'ara es tractarà d'intentar reflexionar plegats sobre les possibles alternatives de futur d'aquest país, no de tirarnos els plats els uns als altres amb allò que ja forma part de la història...”

Deixi'ns, doncs, dir que no els podem pas considerar lliures de tota culpa i passem a centrarnos en l'objecte de la sessió del dia d'avui.

Serveixi aquesta introducció per anunciar com ja es conegut que el nostre Grup Parlamentari no us votarà en aquesta investidura.

Per començar, hem de posar de manifest que en el discurs d'ahir hi trobem un conjunt de generalitats que caldrà veure com es van concretant —altres grups ho han dit abans que nosaltres. Sabem, també, que per concretar cal tenir un coneixement dels afers quotidians que només s'obté des de la responsabilitat de govern. I és una responsabilitat que reconeixem que vostès no exerceixen des de l'any 1989 i, per tant, entenem que hagin de necessitar un temps prudencial per conèixer a fons els dossiers i la situació real de l'Administració.

Per altra banda, en el futur immediat, una de les prioritats, com molt bé va dir també vós mateix el dia 24 de novembre en aquesta mateixa sala, és el Projecte de pressupost per al 1995.

Molt de passada ens heu dit en el discurs que el pressupost entrat a tràmit no serà retirat i que les modificacions que voleu introduir seran fetes a través d'esmenes.

Aquesta opció, que ara defenseu, mereix un primer comentari —que de fet també està fet ja amb anterioritat pel representant d'Iniciativa Democràtica— que és el següent: nosaltres, com és normal, coneixem el Reglament i per modificar el pressupost per via d'esmenes és una possibilitat que teníem el conjunt de grups parlamentaris fa un mes, però que en aquell

moment no semblava que era el camí que anunciés el vostre Grup Parlamentari. El Projecte de pressupost era exactament el mateix que ara i, per tant, les virtuts i defectes que poguéss tenir són també les mateixes.

Les possibles modificacions, a la baixa, de les despeses de funcionament es poden fer mitjançant esmenes, efectivament, però sabem que dissortadament un cop fetes, el problema dels 4.500 milions de dèficit que planteja el Projecte de pressupost no s'haurà solucionat.

I no s'haurà solucionat perquè salvat el cas que decidíu tancar serveis —la qual cosa no heu dit i, per tant, em guardaré molt de prejutjar— l'estalvi serà poc significatiu amb relació a la magnitud del dèficit.

Aquí trobem un dels punts, al nostre entendre, més contradictoris del vostre programa. Per un costat se'n diu que s'accepta el Projecte de pressupost per a l'any 1995 entrat ja a tràmit pel Govern de l'AND —i per tant el seu dèficit— i per altra banda no fa referència a l'adopció de les lleis que aportin les noves fonts d'ingressos que el mateix Projecte de pressupost presentat exposa en la seva memòria explicativa i que també va enumerar el Sr. Oscar Ribas, en el debat de la qüestió de confiança.

El Sr. Candidat ens parla de projectes ambiciosos, la major part dels quals compartim, com el túnel d'Envallera, el Túnel ferroviari de l'Hospitalet a la vall d'Incles, una comunicació directa amb la Cerdanya, o la construcció d'un transport públic, del tipus autorail.

A l'espera dels informes tècnics i econòmics que valorin la viabilitat d'aquests projectes que vostè esmentava, sí que es pot afirmar que necessiten una inversió molt important a la qual no es podrà fer front sense un considerable increment dels ingressos de l'Estat.

I aquí s'obre un gran interrogant que es pot traslladar a altres punts del vostre programa com la construcció d'un escorxador, instal·lacions per al tractament de residus sòlids o depuració d'aigua; obres totes elles per altra part necessàries i que també compartim.

Se'n fa difícil d'entendre, tal com ja li dèiem arran del seu discurs del mes de gener, en l'anterior debat d'investidura, com es pot reduir el pressupost i, alhora, proposar —com ho ha fet— obres i realitzacions que vindrien a augmentar el dèficit.

Més encara si, com va anunciar ahir, pretén ajornar tres anys el debat sobre les transferències als comuns que vostè mateix demanava en la sessió del 5 d'abril en el transcurs del debat del pressupost 1994 on deia, i també el citaré textualment:

“És imprescindible negociar una renúncia o ajornament d'una part de les transferències, ja que no és

defensable que el Govern no pugui fer inversions noves, mentre que els comuns sí que les podrien fer”.

És clar que per aconseguir posar d'acord l'anomenat grup dels tretze, el Grup Lliberal ha hagut d'aigüar els seus plantejaments.

En tot cas, nosaltres no fem suposicions sobre l'aparició d'una majoria natural que vostè Sr. Candidat, i ningú més que vostè, va batejar així en aquesta sala el dia 19 de maig de 1994 en la sessió ordinària del Consell General. El tornaré a citar: “Ara més que mai cal que la majoria natural, que tots sabem quina és, agafi la responsabilitat de fer un Govern amb un autèntic suport del Consell General.”

Ens deia ahir, Sr. Forné, que creia poder esperar que Nova Democràcia trigués un temps prudencial abans de jutjar la capacitat del Govern que haurà de designar.

Efectivament, ho podeu esperar, perquè serà així.

La nostra actitud serà d'oposició seriosa i responsable. Una actuació tan constructiva com la que hem vingut duent a terme en aquest any en els treballs de les comissions legislatives, amb relació als projectes i proposicions de llei del Govern i dels diferents grups parlamentaris.

Des de la vostra posició de candidat a Cap de Govern us hem pogut sentir dir que voleu plantejar el treball de l'executiu a partir del diàleg amb el Consell General.

Sàpiga, Sr. Marc Forné, que aquestes actituds trobaran en el nostre Grup Parlamentari una total predisposició al diàleg i a la col·laboració en la recerca de la unanimitat que requereixen els temes d'estat.

Us podem assegurar que des de Nova Democràcia sabrem distingir els àmbits de la política diària que des de les diferents opcions ideològiques i polítiques que representem ens separen i distancien, d'aquelles matèries que pel bé del país —com dèiem ahir— requereixen, previ consens i treball comú, una sola veu en nom de l'Estat andorrà.

De manera més concreta sabeu la nostra especial sensibilitat pel que fa a la necessitat de treballar en l'apropament de la relació d'Andorra amb la Unió Europea.

Podeu comptar amb la nostra col·laboració, que el Govern anterior va refusar, en tot allò que faci referència a consolidar una posició comuna en relació a Brussel·les.

Com també, des del Consell General, recercarem un acord polític nacional quant a la participació en les institucions parlamentàries del Consell d'Europa.

És evident que en un règim de democràcia parlamentària és l'opció que aconsegueix reunir més suports a la Cambra la que té la responsabilitat de governar.

I aquesta responsabilitat recau ara en la segona força més votada: Unió Lliberal.

No cal dir que no renunciem al nostre programa i utilitzarem les possibilitats que ens dona el Reglament del Consell General per presentar les iniciatives legislatives que ens permetin exposar-lo i defensar-lo.

Però sense oblidar aquesta defensa del nostre programa, donarem suport a altres iniciatives, vinguin d'on vinguin, si permeten millorar la realitat andorrana. Per donar només un exemple, esperarem, doncs, amb impaciència la presentació que el President del Grup Parlamentari de la CNA, Sr. Antoni Cerqueda, ens va prometre per aquest mes de desembre, d'una proposició de llei d'aparcaments que vingui a substituir aquella que, presentada per Nova Democràcia, només va rebre el suport d'IDN i no fou presa en consideració pel rebuig —ben poc dialogant, per cert— dels grups parlamentaris de la vostra actual majoria i del Grup de l'AND.

Ens dèieu ahir que les idees lliberals que propugneu es basen en dos principis essencials: el de la lliure competència i el de la llibertat de treball.

Efectivament, aquests són els pilars fonamentals de l'economia de mercat que reconeix la Constitució. Però l'economia de mercat —també ho diu la Constitució— no pot funcionar sense unes limitacions.

Tant si es parla del medi ambient com dels sectors de l'educació, la sanitat, la cultura o l'ordenament del territori, hi ha una necessitat de sotmetre l'economia de mercat a l'arbitratge de poders públics fermes i respectats en la mesura que tenen un suport parlamentari suficient.

La fermesa que manifesti l'estat en aquest arbitratge i el respecte que mereixi als agents socials i econòmics li permetran desenvolupar, en tots els àmbits en els quals sigui indispensable, el seu paper d'àrbitre de l'interès general.

Els nostres plantejaments no són un rígid dogma acadèmic sinó un conjunt de valors destinats a fer possible una societat més justa i solidària i perfectament aplicables a l'economia de mercat.

I és en base a la defensa d'aquests valors que us hem de dir que ens oposarem a una privatització, ni que sigui encoberta, de la futura televisió pública andorrana que heu insinuat al vostre discurs programa d'ahir.

I aquesta posició del nostre Grup Parlamentari no és tampoc novetat i el Sr. Candidat ja la coneix per quan,

en el debat del dia 19 de gener, ja vam manifestar —davant una proposta de l'aleshores candidat únic del Grup Lliberal, i avui candidat de dues altres forces parlamentàries— ha desaparegut del vostre programa una proposta que nosaltres no acceptàvem i que qualificàvem com a malbaratament del patrimoni de l'Estat amb la venda de FEDA i STA a interessos econòmics privats.

També us hem de dir que ens sobta la defensa de la manera que la feu de la creació d'escoles privades d'ensenyament com a solució per amortitzar —més planerament tancar— escoles públiques.

Així de cruament —lliberalment— ho heu dit o ho hem interpretat nosaltres quan assenyaleu —i em permetreu una altra citació— “..cada inversió en educació privada que es faci deixarà lliure una part important de llocs d'escola pública i evitarà el creixement en espiral de les inversions i del manteniment d'escoles.”

Com sabeu, la Constitució reconeix al seu article 20 apartat 2 la llibertat d'ensenyament i de creació de centres docents —nosaltres compartim aquest mandat constitucional— però aquest reconeixement ve després, de l'article 20 apartat 1 on hi ha un altre reconeixement, que és que “tota persona té dret a l'educació.”

És prou evident que per garantir aquest dret fonamental, amb independència de la fortuna de cadascú, és l'Estat que ha de donar els mitjans que facin possible aquest dret.

Un altre dret fonamental a garantir és el dret a l'assistència mèdica i a la salut. I, en aquest sentit, ens preocupa també la vostra referència a l'eliminació del concepte de finançament pel Govern del dèficit de la sanitat hospitalària.

Pensem que cal una definició ideològica de principis per saber si aquest dret es vol garantir des de la distribució o des de la solidaritat. Nosaltres ens manifestem a favor de la solidaritat.

I tornem al problema principal que ens oposa en els nostres plantejaments: per desenvolupar de manera adient els drets que la Constitució reconeix als andorrans cal que l'Estat tingui uns ingressos suficients.

Un desequilibri pressupostari estructural greu i perllongat com el que pateix l'Estat andorrà és una manifestació d'impotència política, no de sobirania democràtica.

I voldríem saber si el vostre Govern mantindrà a tràmit el paquet legislatiu presentat pel Govern sortint i, en concret el Projecte de llei de regulació del dipòsit de reserves de garantia de les entitats bancàries.

Sembla que continueu creient en remeis extratributaris per recaptar ingressos.

Lamentant-ho molt no podem creure que la loteria ens hagi de salvar les finances públiques.

Caldrà que el vostre Govern desenvolupi la Llei de l'impost de mercaderies indirecte (IMI) aplicantlo a la producció interior o, altrament, que porti al Consell General un projecte de llei per modificar aquella Llei, ja vigent des de l'any 1991, que, en aquest aspecte, al qual estic fent referència, el Govern dimitit no ha volgut aplicar.

Pot també comptar amb el nostre suport, Sr. Candidat, per tirar endavant una llei d'ordenació tributària com la que fou ja presentada pel Govern l'any 1991, paral·lelament a la presentació a tràmit de la vigent llei de l'IMI.

El que Andorra necessita avui són idees clares, propostes concretes i posicions valentes. N'heu manifestat algunes, amb d'altres com acabeu de sentir no hi estem d'acord.

Ens podríem preguntar tots junts què és el que volen sentir els andorrans després d'aquest primer any de caminar constitucional? Hauríem de saber si s'estimen més que anem parlant d'ells com a víctimes passives de la crisi econòmica i indirectament política? o si estan, pel contrari, disposats a escoltar una crida a l'esforç?

En aquesta casa sembla que fa dies que dubtem entre aquesta doble possibilitat de discurs.

Fugint de la sonsònia adormidora hi hauria d'haver un nou missatge d'esperança.

Rigor, sí, però també solidaritat.

Volem una societat més oberta i més solidària i no pas una societat egoista i tancada.

Volem una societat fonamentada en la llibertat d'empresa però també compromesa amb els més febles.

És a partir aquí que hom podrà dibuixar les noves línies d'horitzó d'una Andorra més justa i equilibrada, d'una Andorra vàlida per al conjunt dels ciutadans.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Passo la paraula al Sr. Francesc Cerqueda, pel Grup Lliberal.

El M.I. Sr. Francesc Cerqueda:

Amb les eleccions generals de desembre de l'any passat Unió Lliberal va esdevenir la plataforma d'entesa de dos grups de llarga tradició política que deixaven enrera diferències de persones i de parròquies per encetar amb il·lusió una nova etapa amb el convenciment profund de treballar pel futur del nostre país i de la seva gent.

El bon resultat electoral donava pas a un any d'intensa feina parlamentària al si d'un Consell fragmentat, degut en part a la primera aplicació del nou sistema electoral.

El terreny polític s'ha anat fent cada cop més inestable; els plantejaments i sobretot les actituds cada cop més divergents.

La crisi política s'ha radicalitzat al moment de començar a treballar sobre el Projecte de pressupost per a 1975 ... perdó, 1995.

Durant els darrers deu mesos el Grup Lliberal ha treballat amb el convenciment d'actuar en la bona direcció participant molt positivament i amb sentit de responsabilitat a la governabilitat del país des d'una oposició constructiva. I hem contribuït amb els nostres vots i les nostres esmenes als diferents projectes de llei que hem aprovat.

Però en aquest precís moment, gairebé un any després, podríem córrer tots plegats el risc de caure en els mateixos errors del principi de la legislatura, de continuar fent càlculs de rendibilitat política, en lloc de donar prioritat a les necessitats del país.

Avui, però, es tracta d'encetar un nou projecte polític; la situació no és segurament la més idònia: a la crisi econòmica que sofrim des de fa gairebé dos anys hi hem d'afegir la crisi política derivada d'una pèrdua de confiança dels electors en els seus representants polítics.

L'aposta, doncs, és arriscada: assumir la governabilitat d'un país; retornar la confiança als seus ciutadans, assentar les bases que possibilitin la superació de les dificultats actuals i que permetin encarar l'esdevenidor d'Andorra amb esperança i optimisme.

Per cometre aquesta tasca és necessari crear les vies de diàleg i cooperació que permetin la implicació directa en el projecte de país de totes les forces polítiques que componen l'arc parlamentari del Consell General.

Serveixi, doncs, aquesta introducció per apel·lar des del Grup Lliberal, el Grup que encapçala l'alternativa de govern que avui estem debatent, els conceptes clau que hauran de guiar l'actuació de l'executiu en aquesta legislatura: diàleg, responsabilitat i realisme.

Avui el nostre candidat, Marc Forné, serà elegit, amb tota probabilitat, nou Cap de Govern d'Andorra. Als lliberals, conjuntament amb els altres dos grups, ens correspondrà encapçalar un gran repte: el de saber respondre al mandat que ens atorgarà aquesta Cambra.

Segurament, des d'un punt de vista electoral no era el millor moment per assumir el Govern de l'Estat. Les coses, però, són com són. Abans que fer càlculs electorals ens correspon el deure de trobar solucions per a una crisi política a la qual fa pocs dies no s'hi veia sortida.

Una sortida que ha necessitat de l'esforç d'apropament dels tres grups polítics que conformaran l'executiu; una sortida que s'ha vist facilitada pel gest de l'AND consistent a cedir dos vots per a la investidura, un gest que els honora i al mateix temps enalteix la classe política del país.

Pel que fa referència al discurs del Sr. Marc Forné, és evident que el subscrivim íntegrament.

Val la pena ressaltar, però, l'esperit de diàleg i de negociació que conté. En un Govern amb minoria farà falta tenir molt en compte aquests dos factors per avançar.

El nostre Grup Parlamentari s'esforçarà per tal de mantenir obertes les vies de diàleg necessàries entre el Consell General i el Govern.

És clar que es tracta d'un programa fruit de la negociació amb els altres dos grups, i que per tant incorpora aspectes dels programes electorals d'origens diferents però perfectament assumibles.

El Grup Lliberal, l'Agrupament CanilloMassana i la Coalició Nacional Andorrana ens disposem a agafar junts la responsabilitat de governar Andorra durant els tres anys que queden de la present legislatura. Però també hem de dir sincerament que ens agradaria ser més nombrosos.

Sobretot voldríem comptar amb la presència i l'ajut d'aquells Consellers que segurament comparteixen amb nosaltres les mateixes idees sobre el model de societat.

Compreнем que l'Agrupament Nacional Democràtic no pugui entrar, de moment, dins d'un nou govern amb nosaltres, però el seu oferiment dels dos vots és una mostra de la voluntat de seguir un camí de cooperació. La porta està oberta i confiem que en un breu termini de temps el Govern i nosaltres ens guanyem la seva confiança per fer possible una entesa encara més enriquidora pel país.

La crisi viscuda ens ha posat a tots sobre avís de la fragilitat dels sistemes i, especialment, dels que comen-

cen un rodatge com el nostre si els homes i dones que els han d'aplicar no busquen el terreny d'entesa, sinó que accentuen els punts de diferència fins a límits a vegades exagerats.

La realitat del nostre país ens ha portat a dir moltes vegades que els diferents programes polítics no són radicalment oposats; és més, hi ha temes fonamentals per a l'esdevenidor del nostre Estat que gaudeixen d'un consens polític molt alt dins d'aquesta Cambra. Esforcemnos, doncs, a explorar a fons aquests terrenys d'entesa i a desenvoluparlos de manera concertada i exitosa. Deixem les diferències de programes i sobretot d'actituds per a èpoques més favorables al joc polític.

És dins d'aquest esperit que els tres grups —sense però renunciar cadascun de nosaltres als nostres trets diferenciadors— que ens disposem a formar govern hem aproximat les nostres postures per tal de consensuar un programa comú que va molt més enllà d'un programa de mínims. És un començament d'una voluntat d'adreçar sota una òptica lliberal un cert concepte de societat massa intervencionista en alguns sectors.

Es posa molta èmfasi en la racionalització de les inversions, insistint que es facin de forma concertada i coordinada entre els Comuns i el Govern. S'accentua la voluntat ja indicada pel Govern actual de reestructurar l'Administració general, afegint-hi la necessitat de fer-la més senzilla per al ciutadà, per arribar a unificar la majoria dels tràmits davant una sola administració.

Es dóna tota l'enorme importància que té a l'estalvi de despeses. La nostra voluntat és la d'estructurar el futur d'aquest país al voltant del respecte de la persona, de la igualtat d'oportunitats per a tots els ciutadans. Volem que els nostres joves s'obrin camí partint de l'esforç que tothom ha de posar per tal d'obtenir les millors fites. Res no té tant valor si no és obtingut mercès a la iniciativa pròpia.

L'Estat, sense ser omnipresent, ha d'informar, orientar, canalitzar i donar els mitjans als joves per tal que ells mateixos s'obrin a tot el món de possibilitats noves que el nostre país els pot oferir. No en va les generacions dels nostres avantpassats ens exigeixen que allò que ells ens van llegar intacte, unit i independent, ho sapi-guem trametre i no malmetre; ho tomem amb l'afegit de la prosperitat i la possibilitat de perfeccionament personal i humà sense límits.

Així complirem la nostra obligació, i ho farem seguint l'essència de la societat andorrana: el pacte, l'acord i el compromís.

Gràcies, Sr. Síndic.

El M.I. Sr. Síndic General:

Passo la paraula al Sr. Ladislau Baró, per l'Agrupament Nacional Democràtic.

El M.I. Sr. Ladislau Baró:

Gràcies, Sr. Síndic.

Pocs dies després de la votació de la qüestió de confiança ens retrobem en aquesta sala per tal de debatre i votar la investidura d'un nou Cap de Govern.

En aquest context cal assenyalar d'entrada que l'Agrupament Nacional Democràtic passa a exercir funcions d'oposició parlamentària. Funcions d'oposició que es pretenen desenvolupar de forma responsable i constructiva, perseverant en la defensa tant dels punts essencials del nostre programa com de l'estabilitat política del nostre país. Funcions d'oposició que de qualsevol manera, es definiran en base a les propostes programàtiques, actuacions concretes i actituds polítiques que el nou Govern formuli i practiqui.

És per això, Sr. Forné, que hem escoltat amb molta atenció el seu discurs programa, i és també per aquestes raons que serem vigilants pel que respecta a la composició del seu futur Govern i al desenvolupament de les polítiques públiques que aquest elabori.

Però permeti'ns que ja des d'ara, li fem arribar algunes de les reflexions que ens han suggerit les seves paraules.

En un primer moment, no podem fer menys que prendre nota de les continuades, reiterades i nombroses referències a les positives actuacions de l'anterior Govern. I en prenem nota amb certa sorpresa, ja que paradoxalment l'anterior Govern havia estat qualificat d'inoperant i de no generador d'il·lusió en aquesta mateixa Cambra, no fa gaires dies.

No podem amagar que ens complau que aneu trobant el recte camí i, en aquest sentit, ens felicitem perquè, per exemple, hagueu pogut trobar en el Pla d'accions, recentment publicat pel Govern, una font d'inspiració que vingués a omplir el vostre programa.

Volem a la vegada pensar que es tracta d'un honest reconeixement, encara que tardà, de la tasca de govern realitzada en el breu espai de 300 dies i que no obeeix, en cap cas, a un afany mal dissimulat de raspallar el Grup polític que li ha donat suport amb la finalitat d'intentar llimar determinades aspreses. Perquè si aquest fos el cas, us preguem de no insistir, ja que se'ns raspallaria a contrapèl i ja se sap que la insistència a raspallar a contrapèl només fa que accentuar el possible grau d'irritació que produeix veure que el reconeixement de la feina feta ve massa tard i fora d'hores.

Però no som gent de pell fina. La responsabilitat d'assumir en minoria i en solitari el suport a un Govern curteix i ens porta a apreciar les coses pel seu valor intrínsec més que per qualsevol component emocional o sentimental.

També li hem de dir, Sr. Forné, que compartim la seva preocupació per mantenir la imatge de confiança que el país ha maldat sempre per conservar. Però li volem recordar que la més acurada prudència —com deia vostè ahir— no pot fer abdicar a qui té la responsabilitat d'assumir la tasca de govern de plantejar la problemàtica de les finances públiques en la seva justa mesura. La més acurada prudència no pot ser utilitzada com a pretext per posar-nos a recer d'una imatge de confiança de pura façana en matèria de política tributària. Una imatge que, ben segur, no resistirà l'erosió del temps.

El que de qualsevol forma està clar és que amb el que vostè anomena mitjans complementaris d'obtenció d'ingressos no es pot obtenir un pressupost equilibrat i encara menys, evidentment, aspirar a una reducció del nivell d'endeutament.

La realitat és una, i sovint crua i tossuda. Per més que continguem despeses de funcionament i optimitzem recursos, si no fem res més, no cal que ens enganyem, Sr. Forné, els dèficits pressupostaris s'aniran acumulant inexorablement. Sobretot, si pretén que es materialitzin les demandes formulades en el que podríem anomenar la seva carta als Reis d'Orient en matèria d'inversions, que ahir va tenir a bé llegir-nos i que, sincerament, no veiem assolibles sinó van acompanyades d'una actuació moderada potser, però a la vegada ferma i decidida per tal d'assolir un augment significatiu, que ara vostè mateix ja comença a reconèixer com a necessari, dels ingressos de l'Estat.

Convé recordar aquí que sempre hem estat i continuem estant en contra d'una contribució directa del ciutadà a l'hora de definir noves vies recaptatòries. I penso que a la vegada aquesta postura no es contradia amb el darrerament tan sovint citat article 37 de la Constitució. És per això que estem convençuts que l'única via que permetrà encarar una situació com l'actual vindrà definida per l'establiment d'un marc de tributació general indirecta. En aquest sentit, hem valorat positivament la menció feta, encara que de passada i una mica a corre-cuita, de la necessitat d'una llei general tributària, en el seu discurs programa.

D'altra banda, l'Agrupament Nacional Democràtic vol manifestar la seva convicció que no es poden exigir esforços als diferents sectors econòmics si prèviament no s'han exigit aquests mateixos esforços al sector financer. Aquesta convicció és conseqüència lògica de

l'existència de limitacions legals per a l'establiment d'aquest tipus d'empreses. I des d'aquesta convicció romandrem especialment vigilants en l'actuació governamental respecte al Projecte de llei de reserves de garantia entrat a tràmit parlamentari per l'anterior Govern, i que ve a completar el desenvolupament de la Llei d'ordenament del sistema financer aprovada per unanimitat el 27 de novembre de 1993 pel Consell General, i en gran part ja fet realitat. Volem remarcar aquí que pel que fa al desenvolupament d'aquesta Llei no es pot acusar l'anterior Govern d'actuar sense fonamentar-se en el diàleg. Sí que se li pot imputar, en canvi, el fet d'avantposar l'interès nacional a qualsevol altre tipus de consideracions.

Sr. Forné, no pateixi, no baixarem ara al detall de l'anàlisi de tots els altres punts programàtics del seu discurs. Ho anirem fent en els mesos a venir, quan es posin sobre la taula les qüestions esmentades. De qualsevol manera, aquest programa, potser pel fet, com vostè ha dit, d'haver transigit parcialment sobre els plantejaments inicials dels grups que li donen suport, o potser per d'altres motivacions, s'atansa de forma força significativa a alguns dels nostres plantejaments. En línies generals, el seu discurs programa ens agrada malgrat trobar-lo potser una mica genèric i una mica imprecís en alguns aspectes.

D'altra banda, i de cara a la clarificació de l'escenari polític, volem tornar a insistir en el fet que l'Agrupament Nacional Democràtic se situa a l'oposició. De fet, ja s'hi situava el dia 26 d'octubre quan un dels grups que ens donà suport en la investidura de l'anterior Govern decidia retirar-lo. O encara de forma més clara, el 25 de novembre quan vint Consellers Generals negaven la confiança al nostre Govern. De tota manera, i com ja entrevèiem abans de la votació de la qüestió de confiança, es va fer palès que la gran coalició del No era només una majoria negativa, incapaç d'oferir per inhibició dels uns o per una certa inconsistència dels altres una alternativa estable de Govern.

Vistes aquestes dificultats vam formular des de l'Agrupament Nacional Democràtic una segona iniciativa de governabilitat, destinada a crear una majoria parlamentària, en què proposàvem per un costat: la constitució d'un govern paritari entre l'Agrupament Nacional Democràtic d'una banda i Unió Lliberal, Agrupament Canillo-Massana i Coalició Nacional Andorrana de l'altra, encapçalat per un membre de l'Agrupament Nacional Democràtic i, en segon lloc, una discussió programàtica acurada.

Iniciativa que va topar, tant amb la polifonia de missatges que emetien els tres grups amb els quals negociàvem, com amb la discussió que es va obrir al voltant de les cadires ministerials i que podia traspasar al

nostre entendre la inestabilitat parlamentària a la taula de Govern. No vam veure la raó per hipotecar un nou Cap de Govern de l'Agrupament Nacional Democràtic dins un gabinet amb minoria, a la vegada que se'ns demostrava que la figura del Cap de Govern sortint no era, contràriament al que s'havia manifestat reiteradament, el principal obstacle per a la formació d'un govern de coalició.

Trencada aquesta opció, l'Agrupament Nacional Democràtic no tenia altra alternativa que passar a l'oposició, no sense abans fer encara un gest a favor de la governabilitat: oferir dos vots als que intentaven formar un nou govern. Nosaltres ostentàvem fins fa pocs dies la responsabilitat de governar i amb aquests vots no fem més que traspasar-la a qui intenta assumir-la des d'avui, a l'hora que intentem assegurar la normalitat institucional i pressupostària.

És, per tant, una decisió vinculada a l'estabilitat del país i a la necessitat d'anar enfortint les joves institucions sorgides del nou marc constitucional. Perquè no volem afavorir un sentiment de crisi permanent. Perquè volem propiciar la formació d'un nou govern dins uns límits raonables de temps. Perquè no volem que Andorra torni a patir la paràlisi administrativa i econòmica per causa d'un pressupost no votat o votat a deshora. Per tot això, l'Agrupament Nacional Democràtic ha decidit cedir dos vots per a la investidura del nou Cap de Govern. Dos vots per a l'estabilitat i per a l'enfortiment de les institucions. És per això que, simbòlicament, la tria no ha estat aleatòria, seran el Sr. Síndic i el Sr. Subsíndic els que materialitzaran aquests vots.

Sr. Forné, avui vostè serà escollit Cap de Govern per aquesta Assemblea. El felicitem sincerament i li desitgem un bon encert en la seva nova responsabilitat política. Nosaltres assajarem de fer una oposició responsable i constructiva, lleial. Nosaltres no practiquem ni volem practicar l'anomenada cultura d'oposició permanent que és aquell reflex d'estar sempre en contra de... i mai a favor de... Nosaltres hem governat i la nostra oposició tindrà el fonament de l'experiència i no el de la retòrica i el ressentiment.

La nostra oposició serà el que el Govern i els grups que li donen suport voldran que sigui. Forta quan calgui, suau si és necessari. El nostre orient vindrà definit pel nostre programa i per la recerca de la governabilitat. No serà fàcil. La legislatura es troba instal·lada en un equilibri precari. Si ara no ens en sortim, i per cloure volem citar les seves paraules, difícilment ningú més tindrà l'oportunitat d'intentar-ho abans d'un acabament forçat de la legislatura: si tornéssim a fallar hauríem d'anar a les eleccions. Esperem que no sigui així.

Moltes gràcies, Sr. Síndic.

El M.I. Sr. Síndic General:

Sr. Marc Forné, teniu la paraula.

El M.I. Sr. Marc Forné:

Gràcies, Sr. Síndic.

Sra. Consellera,

Srs. Consellers,

Per contestar algunes afirmacions globals, moltes de les meves paraules serviran per respondre al que s'ha pronunciat per part dels diferents Presidents dels grups parlamentaris.

Pel que fa a IDN, el Sr. Vicenç Mateu ha manifestat primerament la seva adhesió a una bona part de les nostres idees tot i estar a l'oposició a partir d'ara. Parlaré sobretot dels conceptes que ha expressat que ens puguin diferenciar, i sobre els quals caldrà fer un esforç d'aproximació entre el nou Govern i l'oposició.

Ha parlat del benestar i de la societat de benestar. Les conquestes guanyades per la societat de benestar a Andorra no són discutides de cap manera i no les discutim els lliberals, el que sí que diem és que la racionalització del cost de tots els serveis que s'ofereixen a Andorra requereix realment un debat per saber fins a quin moment en alguns casos és un benestar mal interpretat, perquè si per aplicar la solidaritat s'ha d'aplicar uns preus polítics baixíssims a qualsevol servei, resulta que les persones que podrien perfectament pagar més o subvencionar més són les més beneficiades, és a dir, és difícil de defensar per exemple que hi hagi unes facilitats enormes en instal·lacions esportives en algunes parròquies i a tot el país en general, que fan que persones que estarien perfectament disposades a pagar en clubs privats, per exemple, quantitats importants mensuals de quota, no les hagin de pagar. Això repercuteix contra, precisament, el sector de població que més dificultats pot tenir per assolir aquestes prestacions.

Quant a la nacionalitat, s'ha congratulat el Sr. Vicenç Mateu que nosaltres assolim i assumim la defensa que els 30 anys d'adquisició de la nacionalitat, per la qual els residents poden esdevenir andorrans si volen, sigui una escala mòbil. Això no és nou, el nostre Grup i el programa d'investidura del mes de gener d'aquest mateix any ja ho dèiem exactament així i ho deia el programa electoral de la Unió Lliberal. Amb això no hem canviat cap plantejament, al contrari, com que hem vist... dèiem llavors, recordo que, com que el Tribunal Constitucional havia de pronunciar-se immediatament sobre aquests temes, mercès al recurs que havia fet el Govern del Sr. Oscar Ribas, llavors espera-

riem el resultat d'aquest recurs, la sentència, per aplicar-la immediatament al Consell dins de la Llei de nacionalitat. Això és el que tots els grups aquí presents estem d'acord a fer. Ara ja hi ha hagut una sentència fa dies i, al mateix temps, s'ha de fer aquest pas endavant que em sembla que també recollirà el Consell General que és deixar l'adquisició de la nacionalitat als residents als 30 anys.

El debat sobre l'obertura a 20 anys en el futur, nosaltres diem que és un debat de futur i he d'insistir en això perquè, com ja vaig dir en el primer discurs d'investidura fa un any, l'evolució en aquest tema ha estat constant, sense entrebancs i d'una manera progressiva i sempre —gosaria dir— fins i tot en uns terminis semblants de nova discussió. És a dir, dins d'aquest Consell, abans i tot de la reforma de les institucions, ja s'havia avançat bastant i s'ha anat avançant per etapes que potser s'ha tardat cinc o sis anys cada vegada a tornar-ho a discutir. Crec que és la bona manera, en el moment actual amb crisis econòmiques evidents a tot el nostre entorn que ens repercuteixen i amb una necessitat de reestructuració de la legislació andorrana en immigració i en tants d'altres temes, més que mai s'ha de ser prudent abans d'ampliar encara més l'adquisició de la nacionalitat andorrana sense tancar-se a aquestes possibilitats.

Pel que fa a les competències, naturalment, tant pel que ha dit el Sr. Vicenç Mateu com d'altres companys Consellers Generals, he de dir que la convergència dins del Grup dels tretze Consellers que em donen suport bàsic amb implicació directa al Govern requeria lògicament una moderació de les tesis de cadascú, sense poder dir que s'hagi aigualit el programa. Perquè totes les opcions són bones, és a dir, no volem dir que les opcions nostres fossin un vi de gran categoria i les altres opcions fossin aigua; les opcions totes valen i aquí som en un Parlament, som a les comissions i som a la negociació de tots els grups; per tant, és lògic que els lliberals seguim pensant el que pensem, però per una acció de Govern, tal com Nova Democràcia, AND i IDN s'havien esforçat de fer durant tot l'any, que també van llimar els aspectes que podien ser més contradictoris dels seus programes, nosaltres també ho hem fet i també hem d'agrair molt especialment a l'Agrupament Canillo-Massana i a la CNA que hagin fet el mateix per la seva part. I això ja no ve de fa tres dies, això ja va venir des del mes de juliol, com ha destacat el Sr. Cerqueda molt bé i el Sr. Garrallà. El mes de juliol vam fer un esforç d'apropament important i de concreció d'una política comuna en aquests temes.

Quant al medi ambient no acceptem solament les diagnosis que s'han estat fent pel Govern actualment en funcions, sinó que després d'aquestes diagnosis

—tan explicades especialment a la compareixença del Sr. Oscar Ribas el dia 24 de novembre molt llargament i completa— hi ha unes accions i aquestes accions les compartim també bàsicament. És a dir, que no solament és l'estudi sinó també el desenvolupament d'aquestes accions. Perquè entre d'altres coses, rectifiquen una mica el tir que tots teníem. En el programa del mes de gener havíem dit que s'hauria de fer les grans depuradores etc. Aquesta és una política que els informes tècnics més moderns i més adequats han vingut a demostrar que no és la bona política. La gran pol·lució i la gran depuració no deixa de ser una política industrial de grans inversions per resoldre els grans deterioraments naturals.

El que s'ha de fer, i això és el que se'ns ha dit sempre des del Ministeri i des de la Secretaria de Medi Ambient, és evitar les grans pol·lucions quan es produeixen en els llocs d'origen, parcialment. Naturalment, recollir tots els elements pol·luents que hi ha Andorra. Afortunadament són menys que en altres llocs on hi ha indústries de qualitat química molt més agreujant per les circumstàncies naturals. Aquesta és la bona política. És una política més econòmica, més encertada i fa que no es concentri, naturalment, a les grans depuradores precisament tota la pol·lució del país. En d'altres llocs és aquesta l'opció; a Andorra crec que és bo que no sigui així. Per tant, anem més endavant de les diagnòsis, naturalment.

Finalment, intentarem nosaltres marcar la partitura que s'hagi d'interpretar i segons aquesta partitura segurament hi podrà haver més o menys suport per part d'IDN, que sempre ha manifestat en aquesta Cambra la voluntat de treballar per les coses que pot compartir en molts aspectes i, també, reconec i recordo que entre el programa d'Unió Lliberal i d'Iniciativa Democràtica Nacional hi havia similituds a l'origen.

L'Agrupament Canillo-Massana, representat pel Sr. Josep Garrallà, naturalment que ens dóna el suport i ha insistit molt que així com sobre el model d'estat hi havia diferències bàsiques i continua havent-n'hi en l'ideari de cada grup; en canvi, sobre el model de societat ha fet tot un repertori de les coses que ens apropen, de les quals no cal que insisteixi perquè seria innecessari.

En canvi, per exemple, ha remarcat i li reconec i li confirmo que no s'ha tractat en cap moment —com s'ha pretès en algun moment— que estiguéssim fent una reunió de tretze Consellers per fer un repartiment de cadires. Això vostès ho veuran, quan tingui l'honor de presentar el Govern que pugui confegir, que no haurà estat així, i que la riquesa comuna dels tres grups permetrà aportar dins del Govern les persones més adequades, que seran de dins dels grups o potser de

fora d'aquests grups també, però que seran —espero— les més adequades a cada una de les carteres. Tenint en compte i remarcant que a Andorra no tenim la facilitat dels grans països amb una llarga tradició de govern i de govern estructurat, ni tampoc d'un govern a l'ombra com fan els anglesos, perquè l'Administració andorrana compta amb uns mitjans humans limitats a alt nivell, no és fàcil treure de l'Administració andorrana persones per posar-les a fer un càrrec polític com el de ministre, cosa que a Espanya o França, per exemple, els és el més fàcil del món. És a dir, qualsevol secretari general o director general dels ministeris té una vocació natural per poder arribar a ser ministre el dia que li demanin, però és que no n'hi ha un a cada lloc, n'hi poden haver quinze. A Andorra no és així, a Andorra a tots els governs que s'han fet s'ha vist que el Cap de Govern ha hagut d'anar a buscar ministres a dins de l'empresa privada, traient persones d'ocupacions habituals seves de professionals lliberals, o d'empreses o de qualsevol lloc de l'ensenyament per poder-los traspasar a la funció pública, amb totes les limitacions que això representa i amb tot el risc personal que requereix per a ells. Per això, al marge d'altres consideracions, la persona que accepta ser ministre avui dia a Andorra fa un repte molt més gran pel seu futur propi, per les seves circumstàncies personals que no en d'altres llocs. Per això, de vegades no és fàcil de confegir —no crec que ho hagi estat mai— un Govern i potser tampoc ho serà en aquest cas. Però espero que properament sigui així, que es pugui presentar davant de vostès un Govern i davant del país perquè doni i trameti novament la confiança que sempre que es fa un Govern hi ha d'haver. I, sobretot, que sempre que es comença una legislatura amb un nou Govern se li ha de donar el benefici del dubte: saber que intentarà fer les coses al millor possible.

Recullo, naturalment, la felicitació del Sr. Garrallà i la confirmació que el diàleg a totes les bandes amb els Comuns, amb el Consell i amb el Govern serà l'eix de la nostra actuació.

L'altre Grup que estarà associat amb els lliberals dins del Govern és la Coalició Nacional Andorrana. El Sr. Cerqueda ha explicat i, evidentment, ha posat èmfasi en el tema econòmic —com fa habitualment ell, perquè és un tema que domina. Ha parlat de criteris progressistes, efectivament, comparteixo aquesta inquietud, els criteris lliberals no són altra cosa que progressistes, perquè ho demostren a la llarga quan s'apliquen correctament, i moderats naturalment per la solidaritat a vegades a molts llocs exigida per altres grups d'un espectre més d'esquerra que el Grup Lliberal. Evidentment, aquests criteris poden ser perfectament assumibles per una raó: perquè si una cosa caracteritza els lliberals és la capacitat d'entesa del

diàleg i de foment de la persona humana com a font de tota la sobirania popular i individual.

El Sr. Cerqueda ha parlat de rigor, de dedicació, de col·laboració al voltant d'un programa, al voltant de les qüestions del programa en què poden coincidir tots els grups del parlament; estic segur que hi haurà aquesta reunió de tothom no solament dels grups que em donen suport. Al que sí que em comprometo és que el Govern serà del poble i pel poble i, per tant, haurem d'evitar tots plegats —i ho demanaré a tots els Consellers, però especialment als que em donen suport— tancar-nos al búnquer per dir-ho així, i que això ens separi de la realitat diària. Perquè la realitat i el contacte amb el poble són vostès, és el Parlament directament el més immediat interlocutor del poble. Perquè el Cap de Govern pugui saber si la seva acció és reconeguda com ha de ser per la societat o no i poder arribar a captar el que és el sentiment popular.

Ha parlat de transparència. Vaig dir en el programa que era una paraula de moda. Vull dir que no solament s'ha de parlar de transparència en les coses, perquè un vidre transparent pot tenir ditades, pot tenir taques; qualsevol actuació del Govern ha de ser transparent i neta, i així també qualsevol actuació des de la funció pública, des de l'Administració.

El que resumint —com he dit també en el cas de l'Agrupament Canillo-Massana, els quals han fet un repte, com també la Coalició Nacional Andorrana— els dos grups que donen suport a la Unió Lliberal, l'han fet a casa seva, a les seves parròquies respectives i en el seu electorat corresponent per donar suport a l'Unió Lliberal —mentre que el mes de gener no l'hi van poder donar— naturalment, ara l'hi han donat perquè tots plegats tenim el sentiment de la responsabilitat d'haver-ho de fer en aquest moment, per evitar que el país continués amb un sentiment de crisi. Això estic segur que la història els ho agrairà a tots i espero que sigui així.

Per part del Sr. Jaume Bartumeu, President del Grup Nova Democràcia, també valoro molt positivament, naturalment, les seves paraules perquè em donen un vot de confiança inicial i per un temps naturalment limitat al Govern que hagi de fer per poder tirar endavant.

Ha parlat que el programa té moltes generalitats i que necessitaré temps per concretar-les i que em dóna aquest temps naturalment el seu Grup. I quan parla de pressupost, vull dir que és clar, no vam anunciar les esmenes, diu que es va parlar que faríem esmenes. Sí, és veritat, a la premsa quan va sortir el pressupost potser es va comentar que possiblement hi hauria esmenes a la totalitat fins i tot, o bé que faríem esme-

nes. No s'havia arribat a concretar això i d'altres grups també havien anunciat que potser farien esmenes importants i potser a la totalitat. Però la situació política creada per la presentació per part del Sr. Oscar Ribas de la qüestió de confiança va alterar tots els plantejaments i no podem ara imaginar què hauria passat si no hi hagués hagut aquesta qüestió de confiança plantejada i després no guanyada.

És cert que d'esmenes en volíem fer, probablement ens hauríem orientat cap a una esmena a la totalitat que hauria tingut com a conseqüència la tornada del presupost al Govern i la seva refosa amb unes condicions o altres, o bé potser una altra circumstància més traumàtica, com hauria pogut ser una dimissió. Per tant, tenim perfectament la legitimació, és evident que no la discuteix vostè, de fer esmenes a partir d'ara i de procurar que aquestes esmenes vagin en el sentit interessat del nostre programa. Naturalment, pot passar que el Govern que presentaré i les mesures que presenti es trobin en minoria en aquesta Cambra per fer aprovar determinades idees que tingui i, evidentment, s'haurà de valorar, primerament pels grups que puguin arribar a posar en minoria el Govern en una votació de quinze a tretze, per exemple, sobre quins punts importants ho arriben a fer; si aquests punts són realment importants i són transcendents per al país i poden ser perfectament assumits en aquell moment per minoria, també ho podrien ser. És a dir, l'acció de govern no ha de ser tant entossudida com perquè si no li aprova el Parlament una mesura determinada o unes mesures determinades, i fins i tot l'obliguen a aplicar-ne unes altres, no les hagi d'aplicar. S'ha de valorar en aquell moment què és més important: l'estabilitat del Govern, l'acció en tots els altres camps que es pugui o bé una nova crisi. Així ho faré, si es dóna el cas, encara que penso que fins i tot potser serà difícil que es doni el cas, i espero que sigui així, perquè abans d'arribar a situacions d'enfrontaments a dins d'aquesta Cambra, de confrontar una postura amb una altra de 15 vots a 13 vots, espero no haver d'arribar a posar-los a vostès davant d'aquesta alternativa.

Quant a les transferències, evidentment, ja ho he dit abans quan he parlat d'IDN, no hem aigualit sinó que hem consensuat, de la mateixa manera que ho va fer al mes de gener part de la majoria que ara ha deixat de ser-ho, en una sèrie de temes, un dels quals, el més important, que ens separava més, no hi ha dubte, és la valoració sobre la Llei de transferències i competències. Però nosaltres ja hem dit durant tot l'any, els lliberals, que la Llei existeix, que és aquí, que és una Llei qualificada i que una llei qualificada no es pot canviar, no solament no es pot canviar amb aritmètica simple; s'hauria de poder canviar per unanimitat pràcticament. Per tant, seria absurd avui pretendre, des

d'una postura lliberal quant a aquest tema, intentar pensar que podem d'alguna manera assolir una unanimitat en aquests temes. El que sí que pensem —i en això crec que coincidim amb el pensament dels companys de legislatura del Grup Canillo-Massana i també de la Coalició Nacional Andorrana— que les coses tornen o van anant centrant-se a mesura que passa el temps, i d'això en som tots conscients perquè evidentment hi ha hagut problemes entre el Govern i els Comuns en l'aplicació de les competències. Hi ha d'haver una clarificació que permeti que cadascú sàpigués perfectament a on està. Això és molt clar en el cas del Govern i del Consell sobre el qual no hi ha cap dificultat pel que fa a les competències, i sembla que estem tots d'acord. Tothom sap perfectament què ha de fer el Govern i què ha de fer el Consell i s'ha fet així durant tot aquest any. I, en canvi, pel que fa als Comuns i al Govern, potser hi ha encara un flotament en alguns temes perquè no s'han desenvolupat algunes lleis que s'han de desenvolupar. És una feina no dels liberals ni de ningú sinó de tots alhora —i aquí aprofito l'ocasió però potser després m'hi referiré quan comenti el discurs del President del meu grup.

A partir d'aquí vostè, Sr. Bartumeu, ha insistit en el diàleg. Naturalment que sí, que sobre temes d'exterior hi haurà coincidència, n'estic segur; ja n'hi ha hagut a la Comissió d'Exteriors.

Amb inícitives... bé, la part naturalment més important de les crítiques que vostè pot fer i que fa al nostre ideari és el tema de la solidaritat i de les privatitzacions, també.

El tema de les privatitzacions no està al programa actual del Govern, però sí que diem que en alguns temes de nova creació com, per exemple, els correus andorrans no veiem que s'hagin de crear privats. El correu andorrà és un organisme de l'Estat, ha de ser andorrà, ha de ser de l'Estat, el correu. El que passa és que la gestió d'aquest correu estudiarem de fer-la d'una altra manera que com se'ns plantejava, és a dir, amb una gestió privada controlada per l'Estat i de manera que hi hagi una eficàcia màxima en el servei amb un cost insignificant si pot ser en benefici tant com es pugui pel Govern. Perquè se'ns anuncia que si es fes de la manera que està plantejat hi hauria pèrdues, hi hauria més pèrdues; per tant, la nostra obligació és evitar-ho i evitar-ho abans de començar, perquè si es comença amb una estructura determinada després ja no es pot canviar. L'estructura hauria de ser al nostre entendre això: el Consell marcava les grans línies del que han de ser els correus, el Govern aplicaria, naturalment, la realització de la filatèlia, numismàtica etc. i donaríem concessió per concurs a empreses privades perquè participin a la gestió del correu, la distribució

—com és fa avui dia a molts països occidentals governats per majories no lliberals, ni de dreta sinó més aviat d'esquerra.

Pel que fa a les escoles privades vull dir-li que el que nosaltres diem és que hi hagi escoles privades que funcionin d'ensenyament general i no solament internats destinats a joves estudiants de fora, internats en els quals creiem fermament segurament tots. És a dir, un internat a Andorra és molt més pràctic per a un català que no un internat a Suïssa per portar els seus infants. Andorra té un paisatge similar i unes instal·lacions esportives superiors en nombre en proporció a qualsevol país d'Europa, segurament, i a més a més té seguretat ciutadana i té la proximitat enorme. Però aquesta és la part, diguem, més comercial del tema que no resol res des del punt de vista de l'educació. Ara bé, creiem que si s'arriba a incentivar i a obtenir que hi hagi escoles privades d'ensenyament general, hi haurà una opció més en un país que ja en té moltes, i que això sempre és bo perquè les opcions d'ensenyament a Andorra són màximes, ja que l'ensenyament a Andorra és una cosa que té més possibilitats de ser variat que en d'altres llocs, excepte en l'escola privada.

Però, quan diem que és treure llocs de l'escola pública, vull dir que quedaran lliures llocs cada any de l'escola pública perquè els ocupin els que vénen al darrera, perquè cada any hi ha un increment d'infants pel creixement del país i per la immigració del país. Naturalment que si es creés una escola privada que absorbís —no ho sé— el primer any 150 alumnes de tot el cicle, aquests 150 llocs que haurien vingut de l'escola pública serien ocupats pels 150 o molts més que arribaran dels següents, és a dir, hi hauria una redistribució.

No deixariem de fer alguna escola, segurament se n'hauria de fer més d'escoles i les farà l'Estat en tot moment perquè sí que tenim clar naturalment —perquè hem acceptat la Constitució i n'estem contents— que l'educació és una obligació de l'Estat, potser la primera de totes conjuntament amb la sanitat. Per tant, no es tracta de tancar res, no tancarem cap escola sinó que no caldrà obrir-ne tantes. Només és això i això significa molt, a nivell de diners, naturalment.

L'assistència mèdica, quan parlem del dèficit, és un tema dels més complexos. Reconec que és dels més complexos i segurament és el que necessita més temps, més treball sobretot. El treball i el temps van relacionats directament amb la intensitat per posar-se al dia, per saber realment quina és la situació, ja que el sistema hospitalari i de sanitat andorrà ha destacat a vegades per ser fluctuant, hi ha hagut diferents orientacions i no s'ha centrat molt. Ara hi ha un hospital modèlic en les seves instal·lacions, a part de la manera com hagin arribat a fer-se, però sí que és modèlic i avui

lamentablement hem pogut constatar que és així per les circumstàncies que tots sabem. Doncs, aquest hospital evidentment amb tot el que implica, un cost molt gran de funcionament i d'exemplaritat en el servei, requereix més que mai que es fixi d'una vegada per totes quina serà la política sanitària del país a partir d'ara.

Finalment —si no perdo la tarja aquesta— quant al pressupost, el paquet de mesures legislatives que l'anterior Govern ha presentat estan en estudi, les haurem de revisar, a veure quines són les que podem admetre. N'hi ha algunes, evidentment, com el Fons de reserva de garantia que no són discutibles, estan naturalment en la Llei aprovada en la legislatura anterior. El que passa és que dins d'aquesta Llei hi ha un marge que permet al Govern presentar una llei de reserves de garantia amb més intensitat o menys segons el moment, i ja ho fa, de fet, el Govern ja diu que en una primera fase hauria de ser d'un tant per cent determinat i més tard hauria de ser d'un altre. Com el fons mínim exigible, que també pot ser modulable segons l'objectiu global que es vulgui obtenir. Es tracta d'un objectiu global de participació de les entitats financeres en el pressupost de l'Estat; no es tracta solament d'una mesura —i s'ha d'entendre així i tots ho entenem així crec— sinó que la negociació amb els bancs ha de ser contenint-ho tot, inclús, la mesura que vaig proposar de fer un timbre oficial per la lletra de canvi.

Naturalment, la loteria no resoldrà tots els problemes, però el que no pot continuar passant és que en totes les loteries estrangeres que es venen al nostre país, Andorra no hi participi en res en absolut i, per tant, aquests diners que són importants i que van a repercutir a diputacions provincials i a departaments de França i d'Espanya, doncs, no arribin a Andorra. I a més a més arribin malament, perquè a Andorra es ven la loteria en unes circumstàncies que no són les adequades perquè la gent pugui comprar loteria quan vulgui.

Finalment, vostè m'ha donat clarament la impressió que s'ha trobat molt més confortable avui fent un paper de clara oposició, des del primer moment, que no s'hi va trobar el mes de gener i n'estic content, perquè —no perquè sigui vostè una persona que hagi de ser sempre a l'oposició ni molt menys, té les mateixes opcions que els altres amb el seu Grup a arribar al poder en el dia que es donin aquestes circumstàncies— és evident, que la situació anterior pel seu discurs de rèplica en el discurs del Sr. Oscar Ribas era molt més difícil de fer per a vostè i, segurament, d'assumir, perquè es trobava en una situació ambigua. Vostè recriminava, al Sr. Cap de Govern, una quantitat de coses al mateix temps que li havia de donar suport pels motius d'estabilitat que vostès molt encertadament van prendre en aquell mo-

ment. En aquest moment hi ha d'altres grups que fan això mateix però en referència a mi i, per tant, aquest paper d'oposició constructiva naturalment li agraeixo —com no podria ser d'altra manera— i estic segur que serà així perquè tiri endavant aquest Parlament amb la mes sana i civilitzada confrontació d'idees.

El meu Grup Lliberal, presentat pel Sr. Cerqueda, naturalment el que pugui dir s'ho poden imaginar vostès i els que ens escolten. El que sí que voldria fer és un agraïment als lliberals en general per la comprensió que hem tingut. Al meu Grup, com a tots els grups polítics d'Andorra, i com més estructurats més es dona el cas, com és el nostre, hi ha un treball de base important, hi ha un treball setmanal de col·laboració entre la gent que ens empeny i que ens porta aquí i que representen la massa electoral que ens va votar, que va ser la segona del país. Aquestes persones tenen naturalment uns plantejaments de vegades més radicals que els mateixos Consellers que han vingut a aquesta Cambra pel seu vot i, segurament, vaig dir això també en el discurs: que potser ens passa una mica a tots.

He d'agrair especialment als lliberals que tinguin la comprensió d'entendre que les actituds maximalistes en alguns temes no és el moment adequat per plantejar-les sense que hi renunciem en cap moment. És clar que el dia que s'hagués d'anar a unes noves eleccions tornàriem a plantejar els temes i probablement amb l'experiència viscuda aquest any i l'experiència que haurem de viure al Govern les podríem plantejar encara amb més coneixement de causa i potser amb més raó, i amb més fonamentació.

Ara bé, ara es tracta d'evitar una crisi llarga, que no ho serà gens, el Reglament del Consell General, que de vegades he criticat i hem criticat nosaltres, té coses molt bones, per exemple, la resolució bastant ràpida d'aquestes crisis. Vostès saben i tothom sap que, en fi, a d'altres països quan s'entra en una crisi de govern la cosa pot durar dos mesos sense fer eleccions; aquí a Andorra afortunadament abans de les festes hi haurà un Govern, espero que pugui ser així. En tot cas, hi haurà un Cap de Govern i hi haurà una nova majoria que estarà treballant.

Per tant, ho agraeixo als lliberals i els recomano que segueixin empenyent des de la base el nostre treball més que ningú perquè amb ells hi haurà més contacte com és natural que amb la base dels altres grups que ens donen suport.

Finalment, pel que fa a l'AND, ha expressat el Sr. Ladislau Baró, naturalment molt clarament i repetides vegades, que ells passen a l'oposició. Crec que no podia ser d'altra manera. És així perquè els hi vam

empènyer tots plegats, aquí hi va haver una votació de vint a vuit. Els vuit Consellers de l'AND van quedar solidàriament recolzant el seu Cap de Govern en funcions i, per tant, automàticament passaven a l'oposició.

Celebro que em sembla que ha fet una referència que no era la gran coalició del No tan estricta com havia semblat, no era una coalició del No única sinó que hi havia potser diferents motius per arribar a aquell resultat.

Crec recordar que ha dit que s'havia parlat d'un Govern inoperant. No em sembla que haguem dit mai nosaltres que el Govern fos inoperant: una cosa és que el Govern en alguns temes no actués com nosaltres dèiem i una altra és inoperant. Inoperant és una valoració global d'un Govern que és impossible de fer, no hi ha cap Govern al món —em sembla— que sigui inoperant del tot, ja que el Govern sempre actua i molt. Per tant, nosaltres no hem dit mai que el Govern sigui inoperant, potser en alguns temes menys del que volíem, però no inoperant.

El Pla d'accions és de tots, es clar, molt ben planejat per part del Govern, però el va obrir a la participació de tots els sectors del país; per tant, és de tots i, per tant, nosaltres no tenim cap problema a assumir-lo perquè hi vam ser representats tant els lliberals com els altres grups aquí presents i ens agrada que es pugui assumir. Jo el trobo tímid, la veritat, no sé si en la seva concepció hi va haver potser orientacions determinades però, en fi, no és tancat. Pot ser tímid en alguns conceptes, però no és tancat en cap d'ells.

El que vull dir és que no es tracta de donar una imatge de façana de seguretat i de tranquil·litat. S'ha de veure com arriba la comunicació al carrer i al públic i també s'ha de veure com arriben les notícies a la premsa veïna. Sobretot és molt important de quina manera surten les notícies, si aquí donem ja d'entrada una imatge d'inseguretat o d'intranquil·litat, automàticament es multiplica i es desenvolupa sobretot a segons quina premsa —hi ha premsa que és més favorable a parlar bé d'Andorra i d'altra que menys etc. o més favorable a parlar dels lliberals o parlar d'altres opcions— per tant, s'ha de ser més cautelós amb això que amb res, perquè d'alguna manera estem en el punt de mira més que d'altres països, sobretot pel nostre entorn immediat. Evidentment, és clar que determinada premsa d'Espanya s'ocupa més d'Andorra afortunadament que no es pugui ocupar d'una comarca francesa veïna, i això és bo si ho sabem aprofitar.

Pel que fa a la carta als reis, més d'una vegada se'ns acusa de fer la carta als reis quan fem un programa. Voldria dir que no s'ha d'oblidar que totes les realitzacions a nivell d'inversions que es puguin fer, moltes

d'elles ja estan estudiades com a finançables de manera privada, és a dir, aquesta és la línia ja optada pel Govern anterior i per d'altres governs. Ara que no hi ha tants mitjans públics com hi havia fa deu anys s'ha d'optar decididament per aquestes vies. S'ha d'optar per aquestes vies en les realitzacions que puguin ser atractives pel capital privat o per les grans corporacions que puguin interessar-se (corporacions bancàries etc.) en aquestes realitzacions, i també per les fonts de finançament que es podrien buscar i s'hauran de buscar fora d'Andorra, és a dir, a les comunitats europees.

És clar que el sector financer té una situació històrica de favor i aquesta situació ha tingut un avantatge, tanmateix, perquè no hi ha hagut una proliferació com en alguns llocs que tots coneixem i que no cal citar, en els quals l'excessiva proliferació bancària els ha portat a dificultats per a tots, per al mateix país i per als mateixos llocs, fins i tot, dins del Mercat Comú, dins de la Comunitat Europea i de la Unió Europea ara.

Per tant, en aquesta mena de privilegi de l'oligarquia o de l'oligopoli, que tant s'ha dit que és així, hi ha una limitació clara des de l'any 1957 que ha tingut conseqüències positives en el fet que tots ens coneixem més i totes les persones que tenen una responsabilitat bancària a Andorra sabem perfectament que no es juguen solament un accionariat i un repartiment de dividends en els seus bancs, sinó que s'estan jugant l'estabilitat del país. Això ho han fet amb tota la consciència de la importància que tenia i, per tant, això s'abona al fet mateix que el Govern ha presentat un bloqueig de la situació durant com a mínim aquesta legislatura, cosa que compartim, perquè, a canvi d'això, és llavors quan s'ha de demanar que aquests bancs d'Andorra participin més encara, molt més, en les finances de l'Estat i amb això hi tenim plena confiança. El que passa és que això sí que requereix temps per treballar-ho, que esperem que no sigui gaire.

Evidentment, que es pot parlar que s'atansa el seu programa al nostre. Sempre s'hi havia atansat i nosaltres hem insistit molt evidentment i segur que no exagerarem amb els elogis al Govern i amb els elogis a l'acció de l'AND; al contrari, direm les coses tal com les pensem i prenc nota que l'oposició que posaran en marxa vostès serà lleial, serà constructiva, serà permanent —dins del possible espero que no sigui permanent— i que amb l'experiència de govern que tenen ens ajudaran vostès des d'aquest Parlament a encaminar les actuacions nostres en el moment en què necessitem aquesta ajuda, que no dubtarem de demanar-la.

En fi, Sr. Síndic, Sra. Consellera, Srs. Consellers jo els agraeixo l'atenció que han tingut al dedicar-li al meu programa una anàlisi acurada i reitero la voluntat que el meu Govern quan el faci es presentarà en aquesta

Cambrà tan sovint com sigui requerit per donar les explicacions que hagi de donar.

Espero que, en aquesta etapa que comencem, Andorra es consolidi encara més en el camí del diàleg, en el camí del que és un autèntic Parlament modern en aquesta sala, en la qual fa segles que es fa això mateix que estem fent ara amb competència, potser més limitada, però amb la mateixa incidència en la vida de cada dia dels ciutadans que tenim ara, i potser fins i tot més, perquè en una altra època el Consell General era realment el que incidia en la vida del país més que ara, perquè la societat andorrana era més fàcil de portar, ja que d'alguna manera hi havia més coincidència d'interessos. Avui dia és més difícil, Andorra és més variada, ha crescut molt i la responsabilitat de tots nosaltres és molt més gran. Però avui em sembla que hem fet una mostra de responsabilitat per part de tots.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Iniciem un nou torn de paraula per als grups parlamentaris.

Sr. Vicenç Mateu.

El M.I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies, Sr. Síndic.

Bé, en primer lloc, el que voldria fer és agrair al Sr. Marc Forné aquesta actitud dialogant i aquesta bona disposició amb què inicia la legislatura que es correspon amb les paraules que ens ha dit en el seu discurs. Crec que és començar amb bon peu, atenent les diferents intervencions que els diferents portaveus dels diferents grups han anat fent.

Jo, Sr. Marc Forné, únicament, algunes petites matisacions. M'agrada sentir que vostès no discuteixen les conquestes de l'estat del benestar. Ens diu que únicament és una qüestió d'interpretació o de mala interpretació, nosaltres ja li hem dit que vostè, utilitzant aquest símil, és ara el director d'orquestra i li tocarà a vostè posar l'accent en allò lliberal o en allò conservador i, per aquest mateix motiu, nosaltres li concedim el benefici del dubte.

No ha fet referència i jo sí que voldria fer referència a aquesta consideració que tothom pagui segons la seva capacitat. L'article 37 de la Constitució s'hi refereix explícitament. Nosaltres estem absolutament d'acord amb aquesta màxima. No ens ha quedat clar en el seu discurs-programa si vostès estan d'acord amb això o no i això ens preocupa més que res, perquè, si no fos

així per si fos veritat la contrària, és a dir, si qui té més no paga més, aleshores vol dir que qui té menys acaba pagant més. Nosaltres creiem que aquest és un principi fonamental de la democràcia i dubto que s'hi pugui estar en contra fins i tot des d'ideologies lliberals o de qualsevol mena.

Pel que fa al tema de la nacionalitat, bé, ja li hem dit en el discurs que nosaltres li valorem molt positivament la menció que en fa en el discurs-programa; evidentment, hi ha plantejaments polítics diferents. Hem explicat molts cops perquè nosaltres entenem que és perfectament assumible la naturalització dels residents a vint anys; creiem que això tindria efectes beneficiosos per a la comunitat andorrana; no creiem que causés massa trasbalsos, evidentment, hi ha diferències. Reiterem que valorem el seu esperit d'obertura en aquest aspecte i hem volgut assenyalar que creiem que personalment vostè —potser més enllà de les postures oficials dels grups que li donen suport— té una ànima diguem d'integració potser més gran, repetixo, que la dels grups que li donen suport.

Pel que fa a la qüestió de transferències, bé, ens agrada sentir també que hi ha una moderació en el seu discurs que és una moderació per convergència. Ens ha despistat potser, després, quan contestant el Sr. Jaume Bartumeu, parlava d'una certa unanimitat per canviar segons quines lleis. En fi, jo no crec que calgui unanimitat per tirar endavant segons quins projectes; si hi ha una majoria per fer-ho, cal fer-ho i, bé, en tot cas ja tindrem temps per anar-ne parlant i per anar tornant sobre aquest tema.

També valorem i ens agrada sentir, en aquest primer dia, com en medi ambient pensen tirar endavant una política decidida, pensen anar més enllà de les diagnòstics —vostè ens ho acaba de dir— i que comparteixen les accions que l'anterior Govern pensava emprendre.

Finalment, jo també voldria referir-me al que són algunes explicacions que potser altres parlamentaris han fet millor que jo, i és aquest dubte amb relació al fet que es pugui mantenir al mateix temps un nivell d'inversió elevat per fer front a les infraestructures que vostè ha esmentat —i que jo només m'hi he volgut referir irònicament— que al mateix temps no hi hagi una imposició generalitzada, i que al mateix temps es pugui mantenir l'equilibri pressupostari —que aquest em sembla que és un principi lliberal. Aquestes són tres coses que a mi en sembla de mal mantenir i potser no cal prendre posicions dogmàtiques, però amb el temps potser tots plegats haurem d'anar modificant i variant.

Això és tot, Sr. Marc Forné, i jo li vull remarcar de tot cor, en nom propi i en nom del Grup, aquesta bona disposició, aquesta capacitat de diàleg que avui mateix

està demostrant en aquesta Cambra i que espero inauguri nous temps.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Agrupament Canillo-Massana? No pren la paraula. Coalició Nacional Andorrana? Tampoc. Nova Democràcia? Sr. Jaume Bartumeu.

El M.I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies, Sr. Síndic.

Molt breument. Hem d'agrair les precisions que ens ha donat en la qüestió de l'educació, efectivament havíem interpretat —i ja li havia avançat en la meua intervenció— que es podia donar lloc a interpretació, vostè ens ho ha aclarit i per tant ens ha tranquil·litzat.

El tema de la sanitat, efectivament, teniu tota la raó, és un tema complex, complicat, és difícil d'arribar-hi sense passar-hi moltes hores i escoltar molt directament la gent que hi està implicada des de tots els sectors i, per tant, també és un tema que tindrem oportunitat d'anar parlant.

El tema de les transferències, la unanimitat a què heu fet referència, nosaltres volem creure —o gairebé diria que així sembla indicar-se del que heu dit— que hem de restablir o mantenir el que semblava que s'havia esquarterat una mica i que és aquest ànim de concertació amb els Comuns —que s'havia mantingut des de l'any 1991 i que havia permès l'acord institucional signat el 9 de setembre de fa dos anys— i això ha de permetre arribar als acords que es pugui arribar, però amb l'acord de totes les parts.

I, finalment, crec que el debat que estem mantenint avui inaugura una nova època institucional en la vostra bona manera de fer i, per tant, la comoditat a la qual fèieu al·lusió, en la qual nosaltres ens podem sentir, va directament vinculada al funcionament d'un veritable debat parlamentari i que penso que avui entre tots estem aconseguint demostrar que a Andorra això també és possible.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

El Grup Lliberal? Sr. Francesc Cerqueda.

El M.I. Sr. Francesc Cerqueda:

Sí, només personalment valorar molt positivament aquells aspectes dels diferents grups que es refereixen —ja sigui des del camp dels grups que donen suport com els de l'oposició— i que percatem en el to mateix dels discursos, a és aquesta voluntat d'aconseguir l'estabilitat del país, en aquest sentit de responsabilitat que ha estat reproduït diverses vegades en el curs d'aquest debat. Enfortir —tots hi estem d'acord— aquest estat de dret que és relativament nou i donar —com han dit tots els grups— el marge de confiança que es mereix el nou Govern per poder fer aquests plantejaments, mantenint un diàleg. Per fer un diàleg s'ha de ser dos, doncs, hi ha d'haver el diàleg d'un costat i de l'altre, i el que primer l'enceta l'altre està obligat —penso jo— a contestar. I jo estic segur que si actuem en aquest sentit de responsabilitat que s'ha dit i repetit aquí, podem augurar un bon futur per al nostre país. Sempre ha estat així, una vegada més siguem optimistes.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Sr. Ladislau Baró, per l'Agrupament Nacional Democràtic.

El M.I. Sr. Ladislau Baró:

Sí, gràcies.

Bé, diàleg, concertació o consens són paraules que sempre han estat vinculades a la manera de fer política de l'Agrupament Nacional Democràtic. Celebrem que avui també hagin presidit l'esperit d'aquesta sessió d'investidura.

Celebrem també a la vegada, Sr. Forné, que hagi entès el sentit del missatge que avui li hem volgut passar a vostè, hem volgut fer arribar a aquesta Cambra i hem volgut fer arribar també al conjunt dels ciutadans del nostre país. És un missatge de col·laboració, és un missatge a la vegada de definir clarament quin serà el nostre paper dins del debat parlamentari, res no és immutable; per tant, podem reconèixer que això es pot modificar.

D'altra banda, també li hem advertit o li hem fet arribar que la legislatura està instal·lada en un equilibri precari i hi pot haver canvis qualitatius que permetin que aquest equilibri no sigui tan precari, no sigui tan inestable, o potser aquests canvis qualitatius no hi seran i la situació de precarietat es mantindrà.

De totes maneres —penso jo— hem de valorar molt positivament, jo a nivell personal i en nom del meu

Grup, l'esforç que de cara a l'estabilitat s'està fent. Un esforç que potser no sempre s'ha fet en el primer tram de legislatura però que de totes formes, bé, potser no val la pena mirar massa cap endarrera i potser val la pena que tractem tots plegats de mirar cap endavant, de mirar de cara al futur i, per tant, tractar de donar estabilitat, de donar seguretat, de donar confiança a la nostra vida política. Amb proximitat programàtica o sense, en alguns punts hi és, ja hi era al mes de gener passat pel que fa a la seva proposta programàtica i més en concret en la proposta programàtica dels lliberals; en d'altres punts no hi ha tanta proximitat.

Nosaltres tenim el nostre espai polític; ocupem i tenim molt clarament demarcat el nostre territori polític, som una força de centre, moderada, de progrés, a la vegada pel que fa al dibuix del desenvolupament del títol sisè de la Constitució, doncs, tenim un posicionament favorable a assolir importants quotes de descentralització en determinats aspectes de la vida política i administrativa del nostre país. Per tant, en aquest punt també, i dins d'un possible debat centre-perifèria, ens situaríem en un punt mitjà, així com també ho faríem —com hem dit abans— dins del que podria ser l'espectre ideològic del nostre país. Per tant, som una força de centre, som una força centrada, som una força implantada a bona part del territori andorrà i que a més a més té el seu programa. Un programa que com hem dit abans serà el nord, serà l'orient, serà allò que seguirem per tal de continuar dins d'aquesta legislatura tractant d'assegurar l'estabilitat i la governabilitat del nostre país.

Moltes gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Se suspèn la sessió fins a dos quarts d'una, hora en que es procedirà a la votació.

(Són les 12h10)

(Es reprèn la sessió, són les 12h30)

El M.I. Sr. Síndic General:

Reprenem la sessió per procedir a la votació.

Demana primer al Sr. Secretari de Sindicatura, Sr. Estanislau Sangrà, que volgués llegir l'article 123 punt 2 del Reglament del Consell General.

El M.I. Sr. Estanislau Sangrà:

“La votació serà pública i oral per crida, i en ella cada Conseller General expressarà el nom del candidat a qui vota o l'abstenció...”

El M.I. Sr. Síndic General:

Procedirem a la votació per crida.

Votació:

M.I. Sr. Gilbert Saboya Sunyé: Abstenció

M.I. Sr. Estanislau Sangrà Cardona: Marc Forné

M.I. Sr. Jordi Torres Alís: Abstenció

M.I. Sr. Joan Travesset Grau: Abstenció

M.I. Sr. Vicenç Alay Ferrer: Abstenció

M.I. Sr. Miquel Aleix Areny: Marc Forné

M.I. Sr. Josep Areny Fité: Marc Forné

M.I. Sr. Modest Baró Moles: Marc Forné

M.I. Sr. Lasdislau Baró Solà: Abstenció

M.I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany: Abstenció

M.I. Sr. Enric Casadevall Medrano: Marc Forné

M.I. Sr. Antoni Cerqueda Gispert: Marc Forné

M.I. Sr. Francesc Cerqueda Pascuet: Marc Forné

M.I. Sr. Jordi Cinca Mateos: Abstenció

M.I. Sr. Josep Dalleres Codina: Marc Forné

M.I. Sr. Simó Duró Coma: Marc Forné

M.I. Sra. Maria Rosa Ferrer Obiols: Abstenció

M.I. Sr. Marc Forné Molné: Marc Forné

M.I. Sr. Josep Garrallà Rossell: Marc Forné

M.I. Sr. Antoni Martí Petit: Marc Forné

M.I. Sr. Manuel Mas Ribó: Marc Forné

M.I. Sr. Vicenç Mateu Zamora: Abstenció

M.I. Sr. Pere Moles Aristot: Marc Forné

M.I. Sr. Francesc Xavier Mora Baron: Abstenció

M.I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons: Marc Forné

M.I. Sr. Jaume Riba Sabaté: Abstenció

M.I. Sr. Josep Anton Ribes Roca: Abstenció

M.I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa: Abstenció

El M.I. Sr. Síndic General:

Recompte?

El M.I. Sr. Estanislau Sangrà:

El resultat és: 15 vots a favor de la candidatura del Sr. Marc Forné. 13 abstencions.

El M.I. Sr. Síndic General:

Doncs, havent obtingut la majoria absoluta del Consell General proclamo el Sr. Marc Forné Molné nou Cap de Govern d'Andorra.

(Aplaudiments)

S'aixeca la sessió.

(Són les 12h40)